Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

2 sierpnia 2002r. Nr 31(532) Index 63863 Rok założenia 1989

Gdy będzie wam trudno, gdy będziecie w życiu przeżywać jakieś niepowodzenie czy zawód, niech myśl wasza biegnie ku Chrystusowi, który was miłuje, który jest wiernym towarzyszem i który pomaga przetrwać każdą trudność.

Jan Paweł II

Sens i radość życia

Odznaczenia „Zasłużeni dla kultury"

25 lipca br. w Konsulacie Generalnym RP w Grodnie odbyło się uroczyste spotkanie z okazji wręczenia medali aktywnym działaczom na niwie rozwoju kultury polskiej na Grodzieńszczyźnie. Pierwsze tego rodzaju odznaczenia na tych terenach otrzymali: Zofia Boradyn, Izabela Tyrkin, Leonarda Rewkowska, Weronika Szota, Wiktor Adamowicz, Anna Sadowska i Wanda Kisiel.

Wiktor Adamowicz, Weronika Szota, Renisław Walter, Izabela Tyrkin, Anna Sadowska, Zofia Boradyn

W gronie swoich kolegów i przyjaciół, przedstawicieli różnych środowisk Związku Polaków i PMS, nominowani odebrali z rąk Renisława Waltera, po. Konsula Generalnego RP w Grodnie, odznaczenia „Zasłużony dla Kultury Polskiej".

„Dzisiejsze odznaczenia są wyrazem szczerego i dużego uznania Macierzy, Ojczyzny Rzeczypospolitej dla działaczy Grodzieńszczyzny na rzecz odrodzenia kultury polskiej — powiedział Renisław Walter. — *Działalność kulturalna w ramach ZPB i PMS owocowała i owocować będzie dalszym rozwojem kultury polskiej. Gratulując wszystkim odznaczonym, życzę dalszych sukcesów oraz osiągnięć w trudnej codziennej pracy. Niech te odznaczenia będą chociaż małym symbolem i podziękowaniem za wasz trud i poświęcenie".*

Józef Porzecki, wiceprezes ZPB, zaznaczył:
-Każdy z odznaczonych jak najbardziej przyczynił się do odrodzenia polskości, polskich tradycji, zwyczajów na ziemi grodzieńskiej. Patrząc przez pryzmat 12 lat działalności na niwie odrodzenia narodowego Polacy mieszkający na Grodzieńszczyźnie udowodnili swoimi czynami, swoją działalnością, że kultura polska jest trwała. Za każdą z tych nagród stoją rzesze działaczy.

Wzruszeni nominaci dziękowali za tak wysoką ocenę ich pracy, niektórzy dzielili się swoimi wspomnieniami.

Zofia Boradyn, Nowogródek:
-Od początku włączyłam się do odrodzenia polskości na tych terenach. Pamiętałam, z jakim pietyzmem stawili się moi nauczyciele w polskiej szkole do młodej odrodzonej Polski. Nic nadzwyczajnego nie zrobiłam, uważam, że każdy Polak powinien robić to samo, co ja.

Izabela Tyrkin, Lida:
-Zaczynałam pracować na niwie odrodzenia polskości na naszych ziemiach i nigdy nie myślałam o żadnych nagrodach. Ta działalność stała się sensem mojego życia. Miałam wielką satysfakcję z tego, co mi się udawało. Najważniejsze, że człowiek robi to, co mu serce podpowiada. Zostałam dyrektorem Domu Polskiego, starałam się zrobić wszystko, aby każdy Polak niezależnie od wykształcenia, różnych warstw społecznych odnalazł siebie w tym domu. Jeżeli mi to się udaje, jestem szczęśliwa.

Wiktor Adamowicz, Grodno:
-Urodziłem się w Polsce, chodziłem do polskiej szkoły, do kościoła. W 1939r. przyszli bolszewicy, a potem Niemcy — wszystko działo się na moich oczach. Nie pamiętam, czy najpierw zacząłem śpiewać, czy rozmawiać. Przez całe życie śpiewałem. Kiedy pojawiła się możliwość zaśpiewania piosenki polskiej ze sceny, bardzo się ucieszyłem. W swoich piosenkach oddaję serce i jestem szczęśliwy, że mogę to robić.

Anna Sadowska, Wołkowysk:
-Mam wiele odznaczeń, ale najbardziej cenię odznaczenie zasłużonej dla oświaty polskiej, a teraz i dla kultury polskiej. To bardzo ważne. Nigdy nie robiłam nic specjalnie po to. aby ktoś to wynagrodził. Po prostu robiłam to, co serce mi podpowiadało, co trzeba było robić, aby odrodzić język i kulturę ojczystą. Robię to do tej pory.

ciąg dalszy na str. 5

SPORT

Nasz mundial

Drużyna piłkarska „Chemik-Batory" po raz kolejny potwierdziła, że jest najlepsza

© J. WANIUKIEWICZ

Emocje wokół tegorocznego Mundialu w Korei i Japonii trochę ucichły. Piłka nożna to tu, to tam zbiera swoich zwolenników i podsyca nowymi wrażeniami. W dniach 26-27 lipca br. w Grodnie Klub Sportowy „Batory" przeprowadził Mistrzostwa Związku Polaków w Piłce Nożnej. O tytuł najlepszej, walczyły zaproszone przez organizatorów drużyny ze Słonimia, Oszmiany, rejonu grodzieńskiego „Odelsk" i „Chemik-Batory" — Grodno.

ciąg dalszy na str.9

INFORMACJA

Podczas spotkania w Warszawie w ubiegłym tygodniu Tadeusza Kruczkowskiego, prezesa ZPB, z Jolantą Danielak, wicemarszałek Senatu, i Romanem Giertychem, przewodniczącym Komisji Emigracji i Polaków za Granicą, podjęto dyskusję na temat sytuacji prawnej Polaków na Białorusi. Tadeusza Kruczkowskiego zapewniono, że Senat rozpatrzy sytuację Polaków poza granicami ich państwa (m. in. na Białorusi) w w momencie przystąpienia Polski do UE. Rozważano również możliwość wprowadzenia Karty Polaka, podwójnego obywatelstwa, ułatwienia wydawania wiz Polakom oraz inne rozwiązania. Zarząd Główny ZPB wystosuje listy do prezydenta RP, premiera, marszałka Senatu w tej kwestii.

Inf. wł.

W numerze:

POLSKA

Polacy będą mogli podróżować po Zachodniej Europie bez paszportu dopiero, gdy Polska przystąpi do układu z Schengen, a nie zaraz po wejściu do Unii Europejskiej — powiedział w środę, minister spraw wewnętrznych Krzysztof Janik. Minister wyraził nadzieję, że Polska znajdzie się w grupie Schengen w roku 2006.

Janik powiedział, że po wejściu do Unii Polacy będą mogli jeździć na Zachód z paszportem lub nowym dowodem osobistym, przypominającym kartę magnetyczną. Minister dodał, że kontrole na granicy z Niemcami i Czechami będą mniej dokuczliwe, niż teraz.

Krzysztof Janik powiedział, że Polska przedstawiła Unii Europejskiej program wzmocnienia ochrony granic, które po wejściu naszego kraju do Unii staną się jej granicami zewnętrznymi. Program zakłada między innymi zwiększenie liczebności Straży Granicznej, budowę nowych strażnic i zakup najnowocześniejszego sprzętu, pozwalającego na wykrycie naruszeń granicy.

URUGWAJ

Konsekwencje kryzysu w Argentynie coraz silniej wpływają na sytuację w sąsiadującym Urugwaju. Decyzją rządu zamknięto banki w całym kraju. Dalsze decyzje zapadną, gdy Międzynarodowy Fundusz Walutowy odpowie na prośby Urugwaju o udzielenie pomocy finansowej.

Rezerwy bankowe w Urugwaju spadły w ostatnim czasie z 13 do 9 miliardów dolarów. Ludzie masowo wypłacają pieniądze. Gigantyczne kolejki ustawiły się przed bankomatami po informacji rządu, zapowiadającej, że wypłacać z nich będzie można jedynie pensje. Właściciele kont obawiają się, że rząd, jak stało się to w Argentynie, zamrozi ich oszczędności. Dlatego starali się już teraz odzyskać swoje pieniądze.

Gwałtownie spadła też wartość urugwajskiej waluty, peso. Niespełna półtora miesiąca temu dolar kosztował 17 peso, teraz za amerykańską walutę trzeba płacić aż 35 peso.

NIEMCY

Rząd Niemiec otworzył drogę do ratyfikacji przez parlament, niemiecko-polskiej umowy o współpracy służb policyjnych oraz granicznych obu krajów. Niemiecki rząd przyjął w Berlinie projekt ustawy, będącej warunkiem ratyfikowania umowy, podpisanej w lutym przez ministrów spraw wewnętrznych, Otto Schily'ego i Krzysztofa Janika.

Europa zrasta się. Po otwarciu granicy musimy współpracować jeszcze ściślej w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego z krajami sąsiadującymi z Niemcami — powiedział Schily po posiedzeniu rządu. Otwarcie granic w Europie nie może oznaczać deficytu bezpieczeństwa na granicach — dodał.

Szef niemieckiego MSW wyraził zadowolenie z zapewnień władz Polski o zaostrzeniu kontroli na przyszłej zewnętrznej granicy UE. Przedstawiciele Polski w negocjacjach akcesyjnych z Unią Europejską zamknęli w Brukseli rozdział, dotyczący m.in. ochrony wschodniej granicy Polski.

Podpisana 18 lutego 2002r. w Berlinie umowa o współpracy służb policyjnych przewiduje rozszerzenie dotychczasowych form współpracy policji i Straży Granicznej na polsko-niemieckich terenach przygranicznych.

Funkcjonariusze służb obu krajów będą mogli współpracować w komendach po obu stronach granicy oraz przeprowadzać wspólne akcje pościgowe. Obie strony zobowiązały się do wymiany informacji oraz udzielania sobie wzajemnej pomocy prawnej. Utworzony zostanie stały system łączności i obserwacji.

Niemcy wspierają finansowo od początku lat 90. polską policję oraz Straż Graniczną. Od 1992r. Berlin przekazał na ten cel 11 mln marek. Niemieckie MSW zapewnia, że pomoc dla Polski będzie kontynuowana.

Odszkodowania

Komitet kierujący IOM wysłał do Fundacji niemieckiej rezolucję stwierdzającą, że po przeszło 50 latach Fundacja nie może, w wielu wypadkach, oczekiwać, że poszkodowani będą posiadać dokumentację udowadniającą ich roszczenia. Odpowiedź z Fundacji niemieckiej stwierdza:

1.W pierwszym miejscu muszą być sprawdzone wszystkie archiwa, które mogą zawierać dokumentację w danej sprawie.

2.W wypadkach gdy odbędzie się to bez pożądanego wyniku, Fundacja będzie w stanie przyjąć roszczenia na podstawie formalnych i wiarygodnych stwierdzeń świadków.

3.Kryteria wiarygodności w wypadkach gdzie nie ma żadnych dowodów archiwalnych są w stanie przygotowania. Prawdopodobnie będą zawierać wymóg oświadczenia złożonego pod przysięgą.

Znaczy to, że wszyscy poszkodowani, nawet w wypadkach braku wszelkiej dokumentacji, będą mieli szansę otrzymania odszkodowań, ale podania ich będą rozpatrywane w ostatniej kolejności.

Jan Mokrzycki Sekretarz Generalny Zjednoczenie Polskie w WB

USA

Przedstawiciele administracji George'a Busha nieoficjalnie zapewnili kongresmenów, że do ataku na Irak nie dojdzie przed jesiennymi wyborami do Kongresu. Amerykański Senat rozpoczął w środę przesłuchania w sprawie zagrożenia ze strony Saddama Husajna.

Eksperci, którzy stanęli przed senacką Komisją Stosunków Zagranicznych przedstawiali różne opinie w sprawie działań jakie Stany Zjednoczone powinny podjąć by zmniejszyć zagrożenie ze strony Iraku. Były szef ONZ-owskich inspektorów rozbrojeniowych Richard Butler powiedział, że należy wywrzeć większą presję na Bagdad w sprawie wznowienia inspekcji w irackich kompleksach wojskowych.

PAP, REUTERS, AP, HE, IT

Nie grały im surmy bojowe

58. rocznica Powstania Warszawskiego

Powstanie Warszawskie wybuchło 58 lat temu. To największy zryw niepodległościowy Armii Krajowej i największa akcja zbrojna podziemia w okupowanej przez hitlerowców Europie. Miało trwać 2 — 3 dni, zakończyło się kapitulacją po 63 dniach zaciętych walk.

Straty powstańców wyniosły około 40 tysięcy zabitych i rannych, zginęło około 180 tysięcy cywilów. Ponad 15 tysięcy uczestników powstania znalazło się w niemieckiej niewoli. Uległo zniszczeniu około jednej czwartej zabudowy stolicy, głównie w wyniku podpalania całych ulic. Po upadku powstania i wypędzeniu z miasta jego mieszkańców, Niemcy przystąpili do systematycznego burzenia stolicy. Wczoraj wieczorem odprawiono mszę świętą w katedrze polowej Wojska Polskiego, odbył się apel poległych przy pomniku Powstania Warszawskiego.

— *1 sierpnia o godz. 17.00 na dźwięk syren przystańmy na ulicach i chwilą skupienia oddajmy hołd bohaterom Powstania Warszawskiego* — zwrócił się z apelem do mieszkańców Warszawy prezydent miasta Wojciech Kozak. 17 weteranów Powstania Warszawskiego otrzymało w Belwederze odznaczenia w przeddzień 58. rocznicy wybuchu powstania. Odznaczenia *„za wybitne zasługi dla niepodległości RP, za działalność społeczną na rzecz organizacji kombatanckich"* wręczył w imieniu prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego zastępca szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego gen. bryg. Tadeusz Bałachowicz. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski zostali odznaczeni: Michał Panasik, Przemysław Trojan i Ryszard Wagner. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski zostali odznaczeni: Sylwin Ganeczko, Mieczysław Jagodziński, Marek Jassem, Janina Krzywańska, Romana Nowicka, Bogumiła Panasiewicz, Andrzej Rumianek, Romuald Śreniawa-Szypiowski i Jerzy Złobicki. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski odznaczeni zostali: Wiktor Dziuba, Maria Ginter, Przemysław Łapiński, Barbara Rasz i Janina Sawko. *„Dwie szaleńcze, zbrodnicze ideologie, które w latach waszej młodości dominowały w świecie, rozpętały najstraszliwszą w dziejach ludzkości wojnę. Długie lata okrutnej okupacji nie złamały jednak waszego ducha. Rozmiłowani w wolności, w poczuciu wielkiego patriotyzmu, przed 58 laty stanęliście na barykadach Warszawy. To właśnie w imię nie tylko własnego szczęścia, ale o prawo do niego dla przyszłych pokoleń, dla waszych dzieci i wnuków, przez 63 dni, osamotnieni, bohatersko przeciwstawialiście się dobrze uzbrojonym wojskom niemieckim. W tej walce zostaliście osamotnieni, bo ci, na pomoc których liczyliście, nie mogli przybyć. Bezsilni musieliście stać i patrzeć na konającą Warszawę"* — powiedział gen. Bałachowicz podczas uroczystości wręczenia odznaczeń.

Środmiescie, wrzesień 1944r. żolnierze z "Miotly" po wyjściu z kanałów

RP, PAP, GW

RELIGIA

Nie zapominam o was

Jan Paweł (na zdj.) II przybył do Meksyku. Mimo wyraźnego zmęczenia podróżą po wyjściu z samolotu papież był uśmiechnięty i pozdrawiał wiwatujące tłumy.

Meksyk jest ostatnim przystankiem jego 97. pielgrzymki zagranicznej. Najważniejszym punktem wizyty w tym kraju jest kanonizacja Juana Diego, ochrzczonego Indianina, któremu w 1531 r. trzykrotnie ukazała się Matka Boża, czczona obecnie jako Matka Boska z Guadalupe.

Na miejscu czekali na niego prezydent kraju Vicente Fox z małżonką, 2600 gości, a także 600 dziennikarzy i fotoreporterów. *"Witamy Waszą Świątobliwość z otwartymi rękoma i sercem pełnym radości, w kraju demokratycznym, który szanuje wszystkie wartości głoszone przez Waszą Świątobliwość i jest dumny ze swojego duchowego bogactwa"* — powiedział Fox witając papieża.

Jan Paweł II odparł, że również dla niego jest wielką radością przybyć do tej gościnnej ziemi, gdzie rozpoczął swoją pielgrzymującą posługę apostolską. 23 lata temu Meksyk stał się celem pierwszej zagranicznej pielgrzymki Jana Pawła II.

- *Niech Bóg da, abyście byli jak Juan Diego* — dodał papież mocnym głosem, błogosławiąc zgromadzonych na lotnisku 20-milionowej metropolii.

- *Meksyk zawsze wierny. Meksyk zawsze wierny* — powtórzył. Tych samych słów użył podczas pierwszej pielgrzymki do Meksyku w roku 1979.

Ceremonia powitania odbyła się nie na płycie lotniska, lecz w wielkim hangarze, gdzie samolot z papieżem na pokładzie stanął 30 minut po wylądowaniu. Znalazło się tam miejsce dla ponad trzech tysięcy osób.

Z lotniska oświetlonym papamobile papież pojechał do Nuncjatury Apostolskiej, która była jego rezydencją podczas dwudniowej wizyty. Na 20-kilometrowej trasie ustawiły się setki tysięcy rozentuzjazmowanych mieszkańców Meksyku. Wiwatowali na cześć papieża i machali biało-żółtymi chorągiewkami.

To już piąta wizyta Ojca Świętego w Meksyku. W centrum uwagi, podobnie jak w Gwatemali, znlazła się społeczność indiańska. Poza kanonizacją Juana Diego, odbyła się beatyfikacja dwóch innych Indian, żyjących w XVII wieku.

Pierwszy gwatemalski święty

Pół miliona ludzi, w większości potomków Majów, przybyło na gwatemalski Hipodrom Południowy na wielką mszę kanonizacyjną brata Piotra de Betancurt, XVII-wiecznego misjonarza z Teneryfy, który poświęcił całe życie na pomoc biednym w Ameryce Środkowej.

Gwatemalska msza stała się świętem etnicznej większości kraju — Indian, z których większość to biedacy bez ziemi i środków do życia.

- *Papież o was nie zapomina* — mówił im Jan Paweł II.

— *Podziwiając wartości waszej kultury, zachęcam was do pokonywania z nadzieją sytuacji, nieraz trudnych, które przeżywacie. Budujcie z odpowiedzialnością przyszłość, pracujcie na rzecz harmonijnego rozwoju swoich narodowości!*

W homilii papież mówił o nowym świętym: *„Wyposażony jedynie w wiarę i w ufność w Boga, przemierzył Atlantyk, aby opiekować się ubogimi i tubylcami Ameryki — najpierw na Kubie, później w Hondurasie i wreszcie na tej błogosławionej ziemi Gwatemali, swojej "ziemi obiecanej"*.

Nawiązując do krwawej historii Gwatemali (40-letnia wojna domowa), apelował o pojednanie. — *Trwała sprawiedliwość to taka, którą praktykuje się z pokorą, dzieląc sercem los braci, rozsiewając wszędzie ducha przebaczenia i miłosierdzia* — powiedział. — *Piotr de Betancurt wyróżniał się właśnie praktykowaniem miłosierdzia w duchu pokory.*

Jan Paweł II uczynił też wyraźną aluzję do współczesnych problemów łacińskiej części kontynentu — ogromnych przepaści majątkowych będących skutkiem neoliberalnej polityki gospodarczej.

- *Również dzisiaj nowy święty jest usilnym nawoływaniem do praktykowania miłosierdzia we współczesnym społeczeństwie, zwłaszcza że jest tylu ludzi, którzy wyciągają rękę o pomoc* — przypomniał Ojciec Święty. — *Pomyślmy o dzieciach i młodzieży bez domu i wykształcenia!* — wołał. — *O wielkiej rzeszy ludzi zepchniętych na margines w miastach! O ofiarach przestępczości zorganizowanej! O prostytucji i narkotykach! O chorych bez opieki czy też o osobach w podeszłym wieku żyjących samotnie!*

Zdaniem Papieża wspólnota ludzka wymaga głębokiej przemiany *"w jedną wielką rodzinę, w której stosunki społeczne, polityczne i gospodarcze byłyby godne człowieka i umacniana byłaby godność osoby ludzkiej wraz ze skutecznym uznaniem jej niezbywalnych praw"*.

W mszy uczestniczył prezydent Gwatemali oraz szefowie państw całego regionu: Salwadoru, Hondurasu, Nikaragui, Kostaryki, Panamy, Dominikany i Belize.

PAP, IT

Oblężenie

Wolność wyznań po brzostowicku

Polem konfliktu religijnego dzięki staraniom władz miejscowych może zostać znajdująca się tuż przy granicy z Polską miejscowość Pograniczny. Próbę zburzenia budującej się tu cerkwi prawosławnej udaremnili jej mieszkańcy.

Pograniczny jest znany z tego, że od kilku lat stał się epicentrum działalności Białoruskiej Autokiefalicznej Cerkwi Prawosławnej. Jest to gałąź prawosławia, nie uznająca zwierzchnictwa Moskiewskiego Patriarchatu. Należy do niej około 100 parafii w całym kraju. Ojciec Jan Spasiuk od kilku lat próbuje otworzyć w Pogranicznym pierwszą cierkiew należącą do BAPC. Do tego czasu nabożeństwa odbywają się w zwykłym namiocie.

W lipcu 2000r. Spasiuk dostał od Brzostowickiego Komitetu Wykonawczego pozwolenie na budownictwo niewielkiego budynku, tzw. cerkwi-domu. Jednak kiedy w ubiegłym roku ojciec Jan Spasiuk został mianowany przez patriarchę Cerkwi autokiefalicznej zwierzchnikiem BAPC na Białorusi, nieoczekiwanie zabroniono kontynuowania budowy. 23 lipca br. władze rejonu Brzostowickiego podjęły decyzję o *„demontowaniu budowli"*. Powodem są domniemane naruszenia w dokumentacji projektu.

„Władze rejonu brzostowickiego działają na zlecenie Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej Moskiewskiego Patriarchatu, która uważa, że BAPC może stać się dla niej poważną konkurencją na terenie Białorusi. Kilkakrotnie ojciec Spasiuk próbował zarejestrować BAPC, jednak zawsze z powodów formalnych władze odmawiały" — powiedział **Głosowi** Walery Szczukin, obrońca praw człowieka i korespondent "Narodnaj Woli", który od kilku lat zajmuje się wypadkami naruszenia praw Białoruskiej Cerkwi Autokiefalicznej. *"Działania władz są świadomym rozpalaniem wrogości pomiędzy ludźmi na tle religijnym"* — uważą o. Jan Spasiuk.

26 lipca br. wzmocnione oddziały milicji przystąpiły do akcji. Na początku aresztowano wszystkich dziennikarzy i przewieziono ich do znajdującego się w odległości 10 kilometrów od Pogranicznego centrum rejonowego — Brzostowicy. Zburzenie budynku miało się odbywać bez obecności mediów. Następnie sprowadzono robotników brzostowickiego MPMK-41 oraz dźwigi i traktory. Pracami osobiście kierowała Galina Gonczarowa, zastępca przewodniczącego Rejonowego Komitetu Wykonawczego. Grupa wiernych oraz młodzież żywym kołem otoczyły budynek, a dwoje członków organizacji "Razam!" łańcuchami przykuło się do kolumien w środku cerkwi. Zobaczywszy to, wszyscy pracownicy odmówili udziału w pracach. Do Pogranicznego ściągnięto grodzieński OMON oraz wielką ilość pracowników KGB. Jednak nie potrafili nic zrobić. Nikt z robotników nie podjął się pracy. *"Jeżeli chcą, to niech robią to sami"* — oświadczyli pracownicy. *"Robotnicy odmówili udziału w dewastacji cerkwi nie zważając na to, że protojerej Sergiusz Szelest z rosyjskiej Cerkwi prawosławnej osobiście błogosławił ludzi na dewastację świątyni"* — powiedział **Głosowi** o. Jan Spasiuk. Protoejerej Segiusz, z którym spotkałem się 29 lipca br. odmówił udzielenia jakikolwiek komentarzy w sprawie białoruskiej autokiefalii oraz nie potwierdził, ani też nie zaprzeczył faktu udzielenia błogosławieństwa na dewastację cerkwi.

Władze rejonu brzostowickiego mają własne zdanie o tym, co się odbywa w Pogranicznym. *"Kim jest ten Spasiuk? Rozumiem, że osobą duchowną może być tylko ktoś, kto jest nią w trzecim pokoleniu, czyj ojciec i dziadek byli osobami duchownymi... Przecież Spasiuk był sądzony za nadużycia finansowe, a dopiero potem nadano mu godność duchowną. I ci, co teraz pozbawili go tej godności, wcześniej mu ją nadali. Władza zawsze szła mu na rękę, np. przydzieliliśmy mu mieszkanie. A on...A teraz cała prasa krzyczy o tym, że rujnowana jest cerkiew"* — powiedział **Głosowi** Iwan Zacharczuk, przewodniczący Brzostowickiego Komitetu Wykonawczego.

Ojciec Jan Spasiuk przy budynku cierkwi w Pogranicznym

© A.ODLANICKI

"Spasiuk nie jest osobą duchowną. Kilka lat temu został pozbawiony godności duchownej. Wszystko, co się odbywa w Pogranicznym, nie ma żadnego związku z Cerkwią prawosławną. Na Białorusi nie działa żadna Cerkiew autokiefaliczna. Świadomie też nie komentujemy decyzji władz miejscowych o usunięciu tych prywatnych zabudowań. Nie mogę więc powiedzieć, czy to jest dobra, czy zła decyzja" — powiedział **Głosowi** Andrej Pietraszkiewicz, sekretarz prasowy metropolity Filareta, zwierzchnika Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej Moskiewskiego Patriarchatu na Białorusi.

"Czego oni wszyscy od nas chcą, my przecież nic złego nie robimy. My chcemy się modlić w swoim języku" — powiedział **Głosowi** jeden z uczestników obrony cerkwi. Chodzi o to, że wszystkie nabożeństwa Spasiuk prowadzi w języku białoruskim. Ludzie zapowiadają, że własnymi ciałami będą bronić cerkwi.

Po południu cofnięto maszyny, a aresztowani dzienikarze, których skazano na różne kary grzywny, za przebywanie w strefie przygranicznej, zostali zwolnieni.

28 lipca br. podjęto kolejną próbę spacyfikowania obrońców cerkwi. Korzystając z zamieszania, powstałego kiedy ojciec Jan Spasiuk stracił przytomność, podczas gorącej wymiany zdań z przedstawicielami władzy miejscowej, milicjanci wdarli się do budynku. Wszystkich ludzi wypędzono, a cerkiew otoczono kordonem milicji. O.Spasiuk został przewieziony do szpitala w Brzostowicy. Jednak po odzyskaniu przytomności powrócił do Pogranicznego. "Z *powodu sytuacji wokół cerkwi nie mogłem zostać w szpitalu"* — powiedział.

W tym czasie w Pogranicznym został aresztowany korespondent "Narodnaj Woli" Walery Szczukin. Brutalnie wyciągnięto go z samochodu i zakuto w kajdanki. Tego samego dnia został skazany na 15 dni więzienia za niepodporządkowanie się rozporządzeniom milicji. Proces odbył się z rażącymi naruszeniami prawa. Szczukin zażądał, aby bronił go adwokat, jednak sędzia Panok odmówił dziennikarzowi prawa do obrony. *"Widziałem tego Szczukina w telewizji, taki z wąsami i brodą. Milicjanci wlekli go za ręce i za nogi, a on się upierał. Czy tak można się zachowywać? No i co z tego że jest korespondentem. Tak samo obowiązuje go prawo, jak i innych"* — mówi Iwan Zacharczuk.

Teraz obok cerkwi przez całą dobę dyżurują milicjanci. *"Mają zadanie uniemożliwić kontynuację budowy jaż do podjęcia ostatecznej decyzji przez Obwodowy Komitet Wykonawczy"* — powiedział **Głosowi** major Marek Bozyr z Brzostowickiego Rejonowego Urzędu ds. Wewnętrznych. *"Mamy teraz żniwa i każdy człowiek jest potrzebny, a my musimy tym Spasiukiem się zajmować"* — mówi Iwan Zacharczuk.

29 lipca br. ojca Jana Spasiuka odwiedzili Siergej Strelcow, naczelnik wydziału dochodzeniowego Obwodowego Działu ds. Wewnętrznych i śledczy Witalij Karpuc. *"Wspaniały las, wspaniała pogoda, dlatego tu jesteśmy. Po prostu spotkaliśmy się z ojcem Janem... Nie mam żadnych pełnomocnictw decydować o losie cerkwi"* — powiedział **Głosowi** Strelcow.

"Brzostowicki Komitet Wykonawczy zażądał od milicji wszczęcia postępowania karnego" — opowiada **Głosowi** ojciec Jan Spasiuk. Jednak dotychczas nie zostało one wszczętę. Milicja prowadzi rutynowe działania, mające na celu ustalenie, czy naruszane zostało prawo w trakcie budowały cerkwi.

Sytuacja jest bardzo napięta. Na razie cerkiew nie jest demontowana, a pracownikom zabroniono prowadzić jakiekolwiek prace budowlane. *"Wyjście jest tylko jedno. Spasiuk powinien budować dom, a nie cerkiew"* — powiedział Iwan Zachrczuk.

Ojciec Jan Spasiuk uważa, że w najbliższym czasie próby zburzenia cerkwi będą wznowione.

Andrzej ODLANICKI

PROBLEMY WSI

Prawdziwą plagą dla upraw ziemniaków i kukurydzy w rejonie nowogródzkim stały się dziki. Ich najścia powodują ogromne straty. Właściciele działek, jak również kierownictwo miejscowych kołchozów, są bardzo zaniepokojeni. Miejscowe towarzystwo myśliwych i rybaków przyszło rolnikom z pomocą. Do 30 września br. potrwa dozwolony odstrzał dzików.

Nie bardzo dokuczali władzom lokalnym mieszkańcy wsi Poniżany w rejonie mostowskim. Samodzielnie rozwiązali problem braku sklepu w swojej miejscowości. Jedyną propozycją, podaną przez władze, było dowożenie produktów przez samochód - kiosk. Mieszkańcy jednak wydzierżawili budynek, który stał pusty, wyremontowali go i zrobili tam sklep. Sami płacą dzierżawę, sami dbają o opał... W efekcie zadowoleni są wszyscy: mieszkańcy, i władza, której katastrofalnie brakuje środków. Jak się okazuje, zawsze można znaleźć wyjście z trudnej sytuacji.

Ryszard KARACZUN

Ceny paliw 1 sierpnia 2002

A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu Biełnieftiechim			
605 0,30*	755 0,35*	865 0,40*	580 0,27*
Stacje kompanii LUKOIL			
600	750	810	570

** cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny*

Kurs walut Banku Narodowego z dnia 01.08.2002r.

USD	LIT	RUR	PLN	EURO
1830,00	518,93	58,17	438,90	1792,12

W SŁUŻBIE LUDZIOM

Święto strażaków

25 lipca tradycyjnie jest obchodzony Dzień strażaka

Z tej okazji w Miejskim Parku odbył się pokaz techniki strażackiej, występy orkiestry oraz zespołów estradowych.

W przeddzień święta kierownik Obwodowego Działu Ministerstwa ds. Nadzwyczajnych Anatol Guz spotkał się z dziennikarzami. *„W związku z upałem mamy codziennie 16-17 pożarów"* — oświadczył. Największe trudności są z pożarami na torfowiskach. *„W takiej sytuacji najważniejsze jest najwcześniejsze zlokalizowanie pożaru"* — uważa Anatol Guz. W związku z tym, dużo uwagi strażacy poświęcają profilaktyce przeciwpożąrowej.

Co się tyczy problemów, to u strażaków są one od lat te same. Przede wszystkim to przestarzały sprzęt. *„Mamy 654 samochody strażackie, z których 40 proc. jest kompletnie przestarzałych"* — oświadczył kierownik. Oprócz tego ważnym problemem jest brak oficerów w Obwodowym Dziale Ministerstwa ds. Nadzwyczajnych.

Dużo uwagi poswięca się wspólpracy z zagranicą. *„Najlepiej układa się współpraca ze strażakami z Północno-Zachodniego okręgu Moskwy. Oprócz tego aktywnie współpracujemy ze strażakami z podlaskiego województwa Polski. Casem razem gasimy pożary leśne"* — powiedział Anatol

Strażak podczas pokazu

© J. WANIUKIEWICZ

AKTUALNOŚCI

BAZARY STRAJKUJĄ

Na Białorusi odbył się ogólnokrajowy strajk ostrzegawczy prywatnych przedsiębiorców. Zgodnie z oświadczeniem Walerego Lewoniewskiego, przewodniczącego Ogólnokrajowego Komitetu Strajkowego, w jednodniowym strajku udział wzieło 100 tysięcy ludzi. Jest to około 1/3 wszystkich ludzi handlujacych na bazarach. *„Planowane wprowadzenie zmian do dekretu nr 17 prezydenta wywoła co najmniej dwukrotny wzrost podatków płaconych przez przedsiębiorców. Właśnie tego obawiają się ludzie"* — powiedział Walery Lewoniewski. Strajkujący domagają się zmniejszenia podatków, nie wprowadzania obowiązku używania aparatów kasowych dla przedsiębiorców zajmujących się handlem na bazarach oraz rozpoczęcia pertraktacji pomiędzy przedstawicielami rządu i Komitetem Strajkowym.

GRANICE ZAMKNIĘTE?

Niemiecki turysta Władimir Schneidermann zapragnął mocnych wrażeń i dlatego postanowił sprawdzić jak pilnie strzeżone są granice Polski, Litwy, Łotwy i Estonii. Początkowo, Władimirowi Schneidermanowi udało się przejechać Polskę oraz państwa nadbałtyckie — b. republiki ZSRR. Do Niemiec zamierzał wrócić przez Białoruś. Jednak „turyście" w powrocie przeszkodziła czujności mieszkańców Brześcia. Schneidermann odpoczywał dwa dni z rzędu, na tej samej ławce, na terenie Muzeum Archeologicznego w Twierdzy Brzeskiej, nieopodal granicy z Polską. Na dziwne zachowanie „turysty" zwróciła uwagę pracownica muzeum, która powiadomiła milicje. Obecnie turysta niemiecki przebywa w brzeskim areszcie, czekając na deportację.

LENIWI ŻNIWIARZE

Prezydent Białorusi poleciał do obwodu brzeskiego, aby sprawdzić jak przebiegają żniwa w poszczególnych regionach kraju. Jak się okazało Aleksander Łukaszenko przyłapał kołchozowych żniwiarzy na leniuchowaniu. Tymczasem w rejonie dzierżyńskim i stołbcowskim, o godzinie 9.00, w polu nie pracował ani jeden kombajn. A w rejonie prużańskim w obowdzie brzeskim, przed południem pracowało tylko 20 kombajnów. Aleksander Łukaszenko nakazał szefom obwodu brzeskiego i mińskiego natychmiastowe podjęcie działań w celu zaprowadzenia porządku.

PROKURATURA OSKARŻA

Prokuratura 26 lipca br. przedstawiła Igorowi Aksenczykowi, adwokatowi rodziny zaginionego na Białorusi dziennikarza rosyjskiej telewizji ORT Dmitrija Zawadzkiego, zarzut oszczerstwa pod adresem urzędnika państwowego. W trakcie procesu grupy b. funkcjonariuszy służb specjalnych, uznanych przez białoruskie władze za sprawców porwania Zawadzkiego, Igor Aksenczyk oskarżał prokuratora generalnego Wiktora Szejmana o związek z tym porwaniem.

Belta, Charter'97, Radio Racja, AO

Obraz statystyczny Polaków na Białorusi

1999r. Wybrane dane

Warunki istnienia mniejszości narodowej we współczesnym świecie są pewnego rodzaju testem dla sprawdzania stopnia rozwoju państwa i dojrzałości obywatelskiej społeczeństwa. Są to dzisiaj dobrze już znane sprawy. Obecnie ten problem istnieje i powinien być uświadomiony w niepodległej Białorusi. Po 10 latach niepodległości nie można wszystkich grzechów „spisywać" tylko na dawną sowiecką przeszłość. W obecnej sytuacji dużo zależy od samego państwa i społeczeństwa białoruskiego. Przedstawienie ogólnego wizerunku polskiej mniejszości we współczesnej Białorusi i jej stosunków w relacji: państwo białoruskie, Białorusini jako większość — może być tematem dużej rozprawy naukowej i czeka jeszcze na swego badacza. W niniejszym artykule autor korzysta z oficjalnego spisu danych statystycznych 1999r., przedstawiającego Polaków jako mniejszość narodową na Białorusi. Uwzględniony został przede wszystkim obszar Grodzieńszczyzny — regionu, gdzie żyje największa ilość Polaków. Polacy na tych ziemiach są ludnością rdzenną, uznawaną oficjalnie za mniejszość narodową, za część narodu polskiego, choć obecnie są obywatelami Białorusi. Spis 1999r. był pierwszym spisem w niepodległej Białorusi. ZPB wiązał z jego przeprowadzeniem pewne nadzieje. Rzetelność w jego przeprowadzeniu miała pokazać największe polskie środowiska, ich ilość, tendencje rozwojowe. Przy tym ZPB skierował apel do całego polskiego środowiska o poparcie języka i szkolnictwa białoruskiego. Jednak już wstępna analiza spisu pokazuje jego nierzetelność. Próbuje bowiem przekonać Polaków, że ich tożsamość narodowa z politycznego punktu widzenia nie odgrywa większej roli, a oni sami uważani są w świetle prawa za białoruskich katolików. Jednym słowem posłużono się starymi (iście carskimi) argumentami i metodami. Powtarza się sytuacja z XIX w., kiedy białoruszczyzna rosła kosztem Polaków na terenach obecnego państwa białoruskiego. Wiemy, że ogólna liczba ludności kraju zmniejszyła się w ciągu 10 lat o 107 tys. osób (ok. 1 proc. poplacji).

Największy spadek widzimy na wschodzie Białorusi: obwód homelski — ubytek 123 tys. osób, obwód mohylewski — 66 tys., obwód witebski — 33 tys. Niewielki przyrost naturalny mają tylko obwody: brzeski (36 tys. osób), grodzieński (22 tys.) i miasto Mińsk (73 tys.) — czyli tereny, gdzie mieszka najwięcej Polaków. Tymczasem według danych spisowych ogólna liczba ludności polskiej zmniejszyła się o 22 tys. osób — z 418 do 396 tys. Na Grodzieńszczyźnie zarejestrowano oficjalnie 294 090 Polaków, co stanowi około 25 proc. ludności obwodu. Spośród nich tylko 55 129 osób (około 20 proc.) uznało język polski za ojczysty — ale to i tak prawie dwukrotnie więcej niż podały spisy w 1979 czy 1989r.

Ze spisu 1989r. wynikało, że średnia wielkość rodziny jednonarodowościowej u Rosjan, Białorusinów i Polaków wynosiła 3 osoby. W miastach, gdzie przyrost naturalny był wyższy, rodzina polska składała się średnio z 3,3 osób, białoruska z 3,2, a rosyjska i ukraińska z 3,0. W rodzinach mieszanych wskaźnik ten dochodził do 3,5 osób.

Z punktu widzenia demografii liczba Polaków powinna wzrastać: mają większe rodziny, a na Grodzieńszczyźnie jest, chociaż niewielki, przyrost naturalny. Spadać powinna liczebność Białorusinów i Rosjan, ponieważ w rejonach wschodnich zmniejszyła się liczba mieszkańców. Widzimy to na przykładzie Rosjan - ich liczba na Białorusi spadła przez 10 lat o 200 tys. osób- z 13,2 proc. ogółu ludności do 11,4 proc. Niewątpliwie pewną rolę odegrała ich emigracja do Rosji. Natomiast ludność białoruska niespodziewanie wzrosła o 254 tys. osób (!), przy ogromnym, jak widzieliśmy, ubytku w obwodach wschodnich. Takie zmiany mogą być wytłumaczone tylko manipulacjami przy przeprowadzeniu spisu. Znowu, jak we wszystkich spisach powojennych, przeprowadzenia powtarza się sytuacja niewyjaśnionego zmniejszenia ogółu ludności polskiej i wzrostu liczebnego narodowości panującej.

Dane ilościowe Polaków na Białorusi według prowadzonych oficjalnych statystyk wyglądają następująco:

Polacy na Białorusi według oficjalnego spisu 1999r.

	1959r.	1970r.	1979r.	1989r.	1999r.
Polacy	538,8 tys.(6,7 %) ogółu ludności	382,6 tys. (!) (4,3%)	403,1 tys. (4,2 %)	417,7 tys. (4,1%)	395,7 tys. (3,9%)
Witebszczyzna	83,86 tys. (6,6%) ogółu ludności obwodu	24,8 tys. (1,8%) (!)	17,3tys.(!) (1,2%)(!)	25,2 tys. (1,8%) (!)	21,0 tys. (1,5%)
Grodzieńszczyzna	332,4 tys. (30,9%) ogółu ludności obwodu	276,5 tys. (26,5%)	299,2 tys. (26,5%)	300,8 tys. (25,9%)	294,0 tys. (24,8%)
Mińszczyzna	64,4 tys. (4,4%) ogółu ludności	31,3 tys. (2,0%)	29,6 tys. (1,9%)	33,2 tys. (2,1%)	29,5 tys. (1,9%)

Uważam, że liczbę Polaków można ocenić na 1,5 — 2 mln osób, a na Grodzieńszczyźnie na około 700 — 800 tys. Według danych kościelnych na Białorusi — 2,5 — 3 mln to katolicy. Według autora około 90 proc. stanowią Polacy albo ludzie polskiego pochodzenia, bądź też przyznający się w przeszłości do polskości.

Największym skupiskiem Polaków pozostała Grodzieńszczyzna, ale i tutaj widzimy zmniejszanie się ich liczby. Spisy pokazują zadziwiający, z punktu widzenia demografii, spadek ludności polskiej we wszystkich obwodach. Świadczy on o polityce państwa białoruskiego wobec Polaków. Można to wyjaśnić tylko „przepisywaniem", bo już po 1959r. nie było żadnych większych wyjazdów Polaków poza granice Białorusi.

Największe środowiska Polaków według danych oficjalnych ukształtowały się następująco:

Skład narodowościowy Grodzieńszczyzna

		miasto	wieś
Grodno	66,7 tys. na 301,6 ogółu ludności	22,10%	
rejon grodzieński	27,3 tys. na 68,0 tys. og. ludności - 40,1%	2,4 tys.na 13,0 tys. - ok. 20%	24,8 tys. na 55,0 tys. - ok. 48%
Lida	38,5 tys .na 100,7 tys. ogółu ludności	38,30%	
rejon lidzki	19,7 tys. na 46,8 tys. - 42,1%	2,6 tys.na 13,5 tys.- ok.20%	17,1 tys. na 33,2 tys. - ok. 53%
Brzostowica (powiat) (rejon)	5,0 tys. na 21,3 tys. og. ludności - ok. 24%	1,2 tys. na 7,4 tys. - ok. 18%	3,8 tys. na 13,8 tys. - ok.30%
Wołkowysk (powiat) (rejon)	23,8 tys. na 84,6 tys. ogółu ludności - 28,2%	13,6 tys. na 60,3 tys. ogółu - 23%	10,2 tys. na 24,5 tys. ogółu - ok.43%
Werenowo (powiat) (rejon)	31,2 tys. Polaków na 37,6 tys. - 83%	7,0 tys. na 9,0 tys. - ok.70%	24,1 tys. Na 27,7 tys. - ok..92% (!)
Iwje (powiat) (rejon)	9,2 tys. na 37,5 tys. - 24,6%	1,7 tys. na 10,2 tys. - ok. 17%	7,5 tys. na 27,2 tys. - ok.28%
Mosty (powiat) (rejon)	8,8 tys. na 41,4 tys. - ok.22%	2,6 tys. na 18,3 tys. og. - ok.15%	6,1 tys. na 23,1 tys. ogółu - ok.30%
Nowogdódek (powiat) (rejon)	2,7 tys. na 41,4 tys. - ok.11%	1,5 tys. na 31,7 tys. og. - ok..5%	1.1 tys. na 26,7 tys. ogółu - ok.4%
Ostrowiec (powiat) (rejon)	3,0 tys. na 29,4 tys. - ok.11%	0,5 tys. Polaków na 8,6 tys. og.- ok.5%	2,5 tys. Polaków - 20,8 tys. og. - ok.15%
Oszmiana (powiat) (rejon)	4,4 tys. na 37,3 tys. - ok.12%	1,1 tys. Polaków - 15,1 tys. og. lud. - ok.22%	3,3 tys. Polaków - 22,2 tys. og. - ok.16%
Swisłocz (powiat) (rejon)	5,4 tys. - na 25,9 tys. - ok.22%	2,0 tys. Polaków - 9,1 tys. og. - ok.22%	3,3 tys. Polaków - 16,7 tys. og. - ok.22%
Smorgonie (powiat) (rejon)	1,7 tys. - na 61,4 tys. - ok.3%	0,7 tys. Polaków - 36,2 tys.ogółu - ok.2%	0,9 tys. Polaków - 25,2 tys. og. - ok.4%
Szczuczyn (powiat) (rejon)	31,0 tys. - na 61,6 tys. - 50,5%	8,0 tys. Polaków -20,2 tys.ogółu - ok.40%	23,0 tys. Polaków 41,2 tys. og.- ok.55%
Zdzięcioł (powiat) (rejon)	5,2 tys. na 38,3 tys. - ok.14%	1,7 tys. na 14,2 - ok. 14%	3,4 tys. na 24,1 tys. - ok.14%

Z tych danych wynikają ogromne różnice w ilości Polaków w regionach historycznej Wileńszczyzny przepisanych na białoruskie, np.: Werenowo i Smorgonie. Rzuca się w oczy także różnica w proporcjach polskiej ludności na wsi i w miastach: rejony — grodzieński, lidzki, wołkowyski, mostowski itd.

Narodowy skład w innych ośrodkach

	Ogólny skład	Polacy	Białorusini	Rosjanie	Ukraińcy
Brześć	286,4 tys.	3,7 tys. - ok.1,5%	215 tys.	47,1 tys.	17,9 tys.
Baranowicze	164,7 tys.	6,5 tys. - ok. 4%	131 tys.	24,2 tys.	4,1 tys.
rejon baranowicki	49,5 tys.	4,0 tys. - ok. 8%	41,7 tys.	2,8 tys.	0,6 tys.
rejon piński	129,9 tys.	3,9 tys. - ok. 3%			
rejon lachowicki	36,9 tys.	3,5 tys. - ok. 9%			
rejon prużański	67,7 tys.	4,7 tys. - ok. 7%			
rejon stoliński	89 tys.	1,4 tys. - ok.1,5%			
Witebsk	1,2 tys. na 348,3 tys.	ok. 0,3%			
Brasław	9,2 tys. na 36,1 tys.	ok. 28%			
Werchniedwińsk	2,9 tys. na 30,7 tys.	ok. 10%			
Głębokie	2,8 tys. na 49,9 tys.	ok. 6%			
Miory	1,0 tys. na 32,0 tys.	ok. 3%			
Postawy	2,3 tys. na 48,3 tys.	ok 5%			
Homel	1,1, tys. na 485,7 tys.	ok. 0,2%			
Wołożyn	5,1 tys. na 47,4 tys.	ok. 12%			
Dzierżyńsk	2,8 tys. na 61,5 tys.	ok. 5%(!)			
Nieświeź	2,8 tys. na 46,6 tys.	ok. 6%			
Stołbce	11,1 tys. na 47,6 tys.	ok. 22%			

W tak dużych miastach wschodniej części Białorusi, jak Witebsk, oficjalnie — 1- 2 tys. Polaków, Homel — 1,1 tys., Borysów — 806, a w tym rejonie jeszcze doliczono się — 152 Polaków. Razem z tym na przykład w Borysowie prężnie działa oddział ZPB, w którym są zespoły artystyczne dorosłych i młodzieży. Na pewno przy takiej oficjalnej ilości trudno byłoby zdobyć się na taki wysiłek organizacyjny.

Nawet te wstępne dane, dotyczące niektórych rejonów, pokazują statystyczne niezgodności; warunki bowiem są mniej więcej jednakowe, a mimo to w niektórych rejonach widzimy stałą ilość bądź nieznaczny spadek, zaś w innych niezrozumiałe zmniejszenie w ciągu 10 ostatnich lat. I tak na przykład w rejonie ostrowieckim (jeden, jak wiemy, z prawie całkowicie przepisanych!) ilość Polaków zmieniała się następująco: 1970r. — 3,5 tys. osób; 1979r. — 2,9 tys. (!); 1989r. — 5,2 tys. (!) 1999r. — 3,0 tys. Polaków.

Podobną sytuację można pokazać na przykładzie rejonu oszmiańskiego: 1989r. — 7,8 tys. Polaków, 1999r. — 4,4 tys. (!) Polaków. Powstaje pytanie: co stało się tutaj z ludnością polska? Może jakaś klęska żywiołowa? Odpowiedź łatwo znajdziemy, gdy przeanalizujemy dynamikę zmian ludności białoruskiej w tych rejonach: Ostrowiec — Białorusini na wsi w 1989r. — 15,4 tys. osób; 1999r. — 16,5 tys. osób; Oszmiański — także przyrost w ciągu 10 lat: z 28,1 tys. osób do 30,9 tys. i to przy powszechnej umieralności na wsi. Nigdzie więcej na Białorusi — ani w centralnej, a tym bardziej wschodniej, nie ma takiego przyrostu mieszkańców narodowości białoruskiej na wsi (kosztem przepisywania Polaków). Zmiana sytuacji także (1989r. — czas ważnych politycznych wydarzeń) tłumaczy wzrost liczby ludności polskiej, zaś jej zmniejszenie w pewnych rejonach ujawnia prawdziwy stosunek władz niepodległej Białorusi. Ale i wtedy jak wiemy, nie wszyscy Polacy odważyli się przyznać do polskości. Rósł natomiast procent ludności polskiej w największych miastach Grodzieńszczyzny:

	1970r.	1979r.	1989r.	1999r.
Grodno	17,70%	19,50%	21,40%	22,10%
Lida	36,40%	37,40%	37,30%	38,30%

Według danych kościelnych z Grodna liczba Polaków zwiększyła się z 66,7 tys. do 150 — 160 tys. W Lidzie te oficjalne dane można zwiększyć 1,5 — 2 razy. Według danych kościelnych na Grodzieńszczyźnie około 60 - 70 proc. stanowią katolicy: w powiatach Ostrowiec, Oszmiany — około 80 proc. Warto ich porównać z oficjalną statystyką ilości Polaków.

Jeden z ważniejszych wskaźników tożsamości — język ojczysty wśród Polaków kształtował się następującym sposobem:

Grodzieńszczyzna (język ojczysty)

	Polski	Białoruski	Rosyjski
1970r.	13,10%	76,40%	10,40%
1979r.	7,80%	74%	18,10%
1989r.	13,30%	63,90%	22,60%
1999r.	16,50%	67,10%	16,20%

W spisie 1999r. było także pytanie o używany język w domu. Tym pytaniem władze chciały potwierdzić swą tezę o „białoruskości" Polaków na Białorusi.

Język używany w domu (na 1 tys. osób)

1999r.	swój	Białoruski	Rosyjski
Polacy (całość)	47	576	377
miasto	38(!)	346	615
wieś	58	849	92
Polacy Grodzieńszczyzna	56	589	355
miasto	45	355	600
wieś	68	854	78
Mohylew	9	167	822
miasto	10	117	87
wieś	3	466	530

Jak widzimy wskaźnik ten jest znacznie niższy, niż nawet uznanie języka polskiego za ojczysty. Świadczy to o znacznej asymilacji językowej Polaków na Białorusi. Przy tym jest on wyższy na Grodzieńszczyźnie i niższy na wschodzie Białorusi (za przykład przedstawiono obwód mohylewski). Wynika z tych danych także taka ciekawa rzecz: Polacy na terenie Grodzieńszczyzny przez ich białoaitenizację przeważnie na wsi używają języka białoruskiego, niż rosyjskiego, a na wschodzie Białorusi naodwrót — idzie ich przeważna rusyfikacja. Chcę tutaj także zadać pytanie: dlaczego mieszanka językowa (tak zwany język "prosty", albo trasianka) może być tylko językiem białoruskim, a nie także i polskim na tych terenach z własnym kolorytem. Uważam, że ma prawo na istnienie jedna i druga wersja. I wtedy ten język "prosty" dla Polaków będzie wariantem polskiego, a dla Białorusinów — białoruskiego (przecież on znacznie różni się od obecnego języka białoruskiego). Wtedy stosunek do języka ojczystego, a tym bardziej używanego w domu, w znacznym stopniu uległ by zmianie.

W związku z tym ten parametr (język używany w domu) jest bardzo stosunkowy: bowiem w odniesieniu do Białorusinów wskazuje on całkiem dobry wizerunek używania języka białoruskiego w domu, chociaż wszyscy dobrze wiemy, że powszechnie jest używany język rosyjski! Wszystko to świadczy, że nawet wstępne dane spisu 1999r. znowu pokazują stare sowieckie tendencje w stosunku do Polaków jako materiału do asymilacji. I zadaniem polskiej mniejszości w tej nowej (a jednak tak znajomej) sytuacji jest zachowanie swojej świadomości narodowej poprzez rozwój oświaty i kultury.

dr Tadeusz KRUCZKOWSKI

Sens i radość życia

Odznaczenia „Zasłużeni dla kultury"

ciąg dalszy ze str. 1

Weronika Szota, Świsłocz:
-Jestem mile zaskoczona, trudno mi jest wyrazić radość. Wszystko co robimy, czynimy dla siebie. Chcieliśmy, aby powstawały zespoły polskie, a dzieci uczyły się języka polskiego. Aby polskość była obecna w naszym życiu, naszym narodzie. To zobowiązuje jeszcze bardziej skupić się na pracy w przekazywaniu tej działalności dzieciom i wnukom, aby wszyscy pamiętali, że są Polakami.

Głosowi Renisław Walter:
-To odznaczenie zasłużonych dla kultury polskiej jest przyznawane przez ministra kultury za zasługi w propagowaniu kultury polskiej. Szczególnie tu na Grodzieńszczyźnie ma ono swoje bardzo wielkie znaczenie. Ci ludzie pracowali na rzecz odrodzenia kultury przez ponad 10 lat i uważam, że jest ono tylko skromnym zadośćuczynieniem za to, co zrobili dla kultury, a może przysłużyć się do tego, że zostanie bodźcem dla dalszej pracy na polu szerzenia kultury.

To pierwsze odznaczenia. Są „dobrą jaskółką" w kontynuowaniu i wynajdywaniu tych ludzi, którzy pracują na rzecz kultury. Myślę, że to dopiero początek drogi i należy to kontynuować. Jestem tym, który zakończył ten proces, ale osoby te zostały wynalezione przez mojego poprzednika Sylwestra Szostaka. Wnioski są już złożone. Komisja odbywa się dwa razy do roku, więc przypuszczam, że pod koniec roku będziemy mieli następnych odznaczonych.

Wręczenie odznaczenia Annie Sadowskiej

ZLISTÓW CZYTELNIKÓW

Do zespołu piosenki i tańca „Raduńskie słowiki" zaczęłam uczęszczać 3 lata temu. Za te lata bliżej poznałam polska kulturę i tradycje. Brałam udział w różnych konkursach i festiwalach na Białorusi i w Polsce. Ale na festiwal w Węgorzewie jechałam z niezwykłym uczuciem — mianowicie tam brał początek nasz zespół: tam odbył się debiut naszego zespołu; wystąpiliśmy z pierwszym koncertem i przyjęliśmy nazwę „Raduńskie słowiki". Byli tam ludzie, którzy bardzo dużo zrobili dla nas. Na Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych Mniejszości Narodowych w Węgorzewie przyjechaliśmy na zaproszenie Związku Ukraińców w Polsce koła w Węgorzewe. Po przyjeździe na miejsce, spotkaliśmy się z ciepłym przyjęciem i wysokim poziomem organizacji festiwalu. W ciągu 4 dni zapoznaliśmy się z kulturą Ukrainy, Łotwy, Mołdawy, a także pokazaliśmy swoje umiejętności na koncertowych placach Węgorzewa. Gospodarzem festiwalu był zespół tańca ludowego „Czeremosz". Uczestnicy zespołu z przyjemnością zapoznawali nas z osobliwościami miasta, dzięki nim nasz czas wolny był bardzo urozmaicony. Razem z uczestnikami festiwalu wzięliśmy udział w Centralnej Inauguracji Wypoczynku Dzieci i Młodzieży, zorganizowanej przez harcerzy. Za zarobione „maksy" dzieci otrzymały różne upominki i książki. Jeszcze długo będziemy pamiętać spotkanie w Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie, gdzie zebrali się przyjaciele zespołu, jego pracownicy, dyrektor muzeum Barbara Hłudzinska, Tadeusz Karaźniewicz i inni. W ciepłej atmosferze wspominaliśmy ciepłe chwile z przeszłości. Wzruszającą była msza św. w kościele św. Piotra i Pawła. Mszę prowadził ks. Piertyszka — chrzestny ojciec zespołu. Ten wspaniały, dobry człowiek nadał zespołowi nazwę.

Do domu wracaliśmy jak na skrzydłach. Przyjemnie jest odczuwać, że gdzieś lubią nas i pamiętają o nas. Mam nadzieję, że przyjaźń nasza nigdy się nie skończy.

"Raduńskie Słowiki"

Olga SKILOŃDŹ „Raduńskie Słowiki"

WOJSTOM

Odnaleźć siebie

Wojstom — mała miejscowość w rejonie smorgońskim na Grodzieńszczyźnie. Oddział ZPB powstał tu w 2000 roku. Niestety Polacy mieszkający na tych terenach nie mieli dotychczas swojego miejsca spotkań, ale mieli nadzieję, że to się zmieni.

Organizowali wspólne spotkania, np. 11 listopada na cmentarzu, gdzie pochowany jest 16-letni legionista. Stało się już tradycją, że na jego grobie składają kwiaty, zapalają znicze, śpiewają „Boże, coś Polskę", czytają wiersze patriotyczne. Dopiero za parę miesięcy będą mogli spotykać się w nowo zakupionym Domu Polskim, który jest obecnie w trakcie remontu. Uroczyste otwarcie planuje się na listopad br.

- Jak mówi się posadziliśmy drzewko bardzo dobrego gatunku, nie wyschło, rozwija się, będziemy oczekiwać obfitych owoców — powiedziała **Głosowi** Helena Andryca, prezes oddziału ZPB w Wojstomiu. — Obecnie mamy 68 członków, z których większość to osoby starsze. Ludzie polskiego pochodzenia często się spotykają, dzieci bardzo chętnie biorą udział w nauce języka polskiego, recytują wiersze po polsku. W szkole język polski wykładany jest fakultatywnie, na razie tylko w jednej klasie. Zawsze powtarzam dzieciom — musicie wiedzieć, że to jest nasz język, nasze korzenie, w naszym sercu płynie polska krew. Zawsze uczę na przykładach, pragnę rozwijać w Wojstomiu tę pracę na korzyść człowieka, wychowywać dzieci w duchu wiary, tradycji, nauczać języka polskiego, przybliżać im kulturę naszych przodków. Uważam, że musimy przywrócić to, co zostało zagubione, stracone. Musimy odnaleźć przede wszystkim siebie w swojej pracy i to jest wielka radość. Nigdy nie mówię, że jestem zmęczona, chociaż mam dużo pracy, bo jest to praca, która sprawia mi ogromną satysfakcję. Właśnie tu znalazłam radość duchową. Jestem bardzo wdzięczna księdzu dziekanowi w Smorgoniach — Henrykowi Kuleszewiczowi, który kiedyś mi powiedział: "Pani musi iść, jak śpiewamy, dobyć ze skały wody zdroje". Każda dobra sprawa wymaga wysiłku, musimy ją wykuć ze skały, musimy ją zdobyć. Widzę przyszłość, ale trzeba włożyć w to dużo pracy i najważniejsze — muszę być wielkim przykładem dla wszystkich.

Życzymy wszystkim członkom oddziału ZPB w Wojstomiu, aby z ich małego domku wyrósł duży dom, w którym mogliby się wszyscy spotykać, pielęgnować i przekazywać swoją wiarę i tradycje polskie.

Irena KULIKOWSKA

Helena Andryca

Aktualny wygląd Domu Polskiego w Wojstomiu

TYRUSTYKA

Kolejny rajd rowerowy

8 września 1514r. pod Orszą nad rzeką Krapiwienką wojska WKL i Polski stoczyły jedną z największych bitew z wojskiem Księstwa Moskiewskiego, które zostało wtedy całkowicie pokonane. Wojsko litewskie i polskie liczyło ok. 30 tys., ale o zwycięstwie zadecydowała nie liczebność wojska, lecz umiejętność dowódcy hetmana Konstantego Ostrożskiego.

Właśnie to pole bitwy było celem rajdu rowerowego uczniów Szkoły nr 18 w Orszy. Znajduje się ono w odległości ok. 11 km od Orszy, przy trasie Orsza-Dubrowno. Tutaj właśnie, jak i przed wieloma laty niesie swoje wody piękny Dniepr, do którego wpada Krapiwienka. O czasach historycznych i bitwie przypomina tylko krzyż, ustanowiony nad brzegiem rzeki. Nie ma w tym miejscu żadnego pomnika ani tablicy pamiątkowej, zresztą ich ustanowienie i nie jest planowane w najbliższej przyszłości. Wykonany został jedynie obraz batalistyczny, który znajduje się w Warszawie. W kościele pw. św. Józefa w Orszy można zobaczyć jego kopię. Ciekawostką jest, że Książe Ostrożski przedstawiony jest na nim trzykrotnie w znak szczególnych zasług.

Tak właśnie wygląda to pole bitwy dzisiaj. Młodzi rowerzyści wracali do domu w zamyśleniu, dotknąwszy historii.

Uczestnicy rajdu

Wiktor ŻUKOWSKI

PODRÓŻE

Niezapomniane wrażenia

W lipcu br. grupa nauczycieli uczestniczyła w kursie języka polskiego w Pomorskiej Akademii Pedagogicznej w Słupsku. Najlepsi profesorowie Wydziału Polonistyki prowadzili dla nas zajęcia ze współczesnej literatury polskiej, kultury języka polskiego, historii Polski. Wzięliśmy udział w wykładach o najlepszych przedstawieniach teatralnych i filmach ostatnich lat. Wszyscy też byliśmy zachwyceni zajęciami prowadzonymi przez psychologa oraz biblioteką akademicką.

Oprócz zajęć zorganizowano dla nas bogaty program artystyczny. Zwiedziliśmy Słupsk, odwiedziliśmy zamek Książąt Pomorskich, w którym mieści się wspaniałe muzeum, oraz wystawę malarską. Cały dzień spędziliśmy w Słowińskim Parku Narodowym. Wszyscy byliśmy zachwyceni ruchomymi piaskami nad Bałtykiem. Najpiękniejsze widoki parku zobaczyć mozna było z wieży widokowej i latarni morskiej. Jak szliśmy przez piaski, wydawało się nam, że jesteśmy na pustyni.

Niezatarte wrażenia pozostawiła wycieczka do Gdańska. Zwiedziliśmy Starówkę, spacerowaliśmy brzegiem Motławy, widzieliśmy port i Westerplatte. Następnym zabytkiem był Kościół Mariacki. W Katedrze Gdańskiej słuchaliśmy muzyki organowej. W Parku w Oliwie podziwialiśmy rzadkie i egzotyczne rośliny. Na długo zapamiętaliśmy spacer brzegiem Bałtyku w Sopocie i wspaniałą, świąteczną atmosferę panującą w tym mieście.

Organizatorzy kursu stworzyli dla nas wspaniałe warunki. Mieszkaliśmy w Ustce, niewielkim miasteczku wypoczynkowym nad Bałtykiem, które znajduje się w odległości ok. 18 km od Słupska. Korzystając ze wspaniałej pogody, po zajęciach, kąpaliśmy się w Bałtyku.

Szczególne podziękowanie chcemy złożyć dr Danieli Podlawskiej, która opiekowała się nami przez cały czas naszego pobytu. Dziękujemy również pracownikom Ambasady RP w Mińsku: Alinie Karpińskiej i Nadziei Diemiduk, które zaprosiły nas na ten kurs.

W naszej grupie byli nauczyciele z Litwy, Białorusi i Ukrainy. Wymienialiśmy między sobą wrażenia i spostrzeżenia po kursie i doszliśmy do wniosku, że pogłębił on nasze wiadomości i przyczynił się do lepszego posługiwania się językiem polskim.

Wiktor ŻUKOWSKI

STOWARZYSZENIA

Akcja pomocy

23 lipca br. w siedzibie ZPB odbyło się spotkanie Sybiraków-inwalidów oraz najbiedniejszych rodzin polskich, które są pod opieką „Koła Miłosierdzia" przy ZPB. W spotkaniu uczestniczyli: prezes ZPB Tadeusz Kruczkowski, Izabela Półtorak ze „Wspólnoty Polskiej", Klara Rogalska, przewodnicząca Koła Sybiraków nr 10 w Białymstoku, opiekunka Sybiraków na Kresach. Przyczyną spotkania była pomoc finansowa dla najbardziej potrzebujących. Pomoc ta pochodzi z różnych źródeł. Po spotkaniu, w Warszawie, prezesa ZPB Tadeusza Kruczkowskiego z Heleną Miziniak, prezydentem Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, przedstawione zostały sprawy Sybiraków i rodzin, które są pod opieką „Koła Miłosierdzia", w działalność którego prezes ZPB jest bardzo zaangażowany. Prezydent Helena Miziniak zadeklarowała chęć pomocy i w bardzo krótkim czasie pomoc tę otrzymaliśmy. Oczywiście kwota nie była wystarczająca dla wszystkich Sybiraków-inwalidów i najbardziej potrzebujących rodzin z „Koła Miłosierdzia". Wsparcie finansowe otrzymali oni również od Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Oddział w Białymstoku oraz Sybiraków Koła nr 10 na czele z Klarą Rogalską. Po spotkaniu w Grodnie i wręczeniu pomocy wyjechaliśmy na spotkanie z Sybirakami-inwalidami w teren. Z Klarą Rogalską byliśmy w Szczucynie, Lidzie, Wołkowysku, Baranowiczach, Pińsku. Dotarliśmy do wszystkich Sybiraków-inwalidów. Serdeczne Bóg zapłać wszystkim, którzy brali udział w tak potrzebnej i pięknej akcji.

Halina JAKOŁCEWICZ
Prezes Stowarzyszenia Sybiraków przy ZPB

Poniedziałek 5.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Худ. фильм „Белое озеро"
08.30 Письменный экзамен по белорусскому (русскому) языку и литературе в средние специальные учебные заведения.
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.05 Арсенал.
10.40 Телебарометр.
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 „Славянский базар в Витебске-2002". Избранное.
13.20 Худ. фильм „Вам телеграмма..."
14.30 Телевизионный Дом кино. Актер театра и кино Евгений Стеблов.
15.00 Новости.
15.20 Худ.фильм „Выдра по имени Тарка"
16.40 Волшебная шкатулка „Союзмультфильма". „Седой медведь".
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 „Деловые люди". Видеофильм.
19.00 Драма „Между жизнью и смертью"
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 „Семейные узы". Сериал. Заключительная серия.
22.50 Стадион.
23.15 Новости.
23.35 Детективный сериал „Крот"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.00 „Знатоки" возвращаются. Дело N 1. „Черный маклер".
15.20 „Поле чудес".
16.05 Страна чудес. Фильм „Затерянный мир".
17.30 Вечерние новости.
17.45 Непутёвые заметки с Дм.Крыловым.
18.05 Фильм „Самозванцы".
19.05 „Кто хочет стать миллионером?"
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
20.55 Триллер „Четверг".
22.25 Боевик „Непобедимый".
00.05 Ночное „Время".
00.20 Сериал „Абсолютные убийцы".

РТР

08.00 Вести.
08.10 Фильм „Знахарь"
10.00 Вести.
10.20 Сказки о любви.
11.20 „Что хочет женщина". Ток-шоу
12.10 Экспертиза РТР.
12.20 Афиша.
16.00 Вести.
16.20 Детективный сериал „Жара в Лос-Анджелесе"
17.20 Вести - Москва.
17.50 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Сериал „Каменская". Фильм 3-й. „Убийца поневоле". 1-я часть.
21.00 Вечерний сеанс. Премьера. Фильм „Ахиллесова пята".
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести -Москва.
22.30 Последний сеанс. Фильм „Битва за космос"
00.20 Горячая десятка.

КУЛЬТУРА

09.15 Все суры Корана.
09.40 Док. сериал „Понимание".
10.35 „Экология литературы". Александр Фадеев. Константин Симонов.
11.30 Новости культуры.
11.45 „За семью печатями". Телевикторина для
12.20 „Мурзилка и великан", „Мистер Пронька". Мультфильмы.
13.05 „Сверхнаука". „Мины замедленного действия".
13.35 „Страсти по-итальянски". Телесериал
14.30 „Цитаты из жизни". Анатолий Адамишин.
15.00 Новости культуры.
15.15 „Штрихи к портрету художника". Илларион Голицын.
15.40 „Майские цветы". Телесериал
16.35 Док. сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Мой Эрмитаж". Авторская программа М.Пиотровского.
18.15 „Театральная летопись XX века". Андрей Гончаров.
18.45 „Ну, погоди!" Мультсериал.
18.55 К юбилею Владимира Федосеева. „Портрет в интерьере оркестра".
19.35 П.И.Чайковский. Опера „Иоланта". Концертное исполнение в БЗК.
21.10 „Театральная Россия".
А.П.Чехов. „Бабье царство". Спектакль
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий А.Максимов.
23.53 - 23.58 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Авто.
07.30 Сегодня.
07.35 Досуг.
07.40 Гости.
07.50 „Охота на Золушку". Детектив.
09.00 Сегодня.
09.20 „Смерти вопреки". „Очная ставка".
09.50 Сериал „Идеальная пара". 7-я серия. „Магнитная воронка".
10.50 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
11.20 Фильм „Поющие в терновнике. Пропущенные годы". 1-я серия.
13.00 Сегодня.
13.05 „Белые вороны". Ток-шоу „Принцип домино".
14.25 „Криминальная Россия": „Банда неудачников". 1-я серия.
15.00 Сегодня.
15.30 Комедия „Добро пожаловать, или Посторонним вход воспрещен".
16.45 Детектив „Пейзаж с убийством".
17.45 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 35-я серия. „Дама с собакой".
19.45 Сериал „День рождения буржуя". 1-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 „Скорая помощь-4". Сериал
22.30 Сериал „Улицы разбитых фонарей". „Новое слово в живописи".
23.35 „О, счастливчик!" Азартная игра.
00.05 Триллер „Окончательный приговор".

Гродно

17.00 Навіны
17.15 Абітурыент 2002. ГрДУ імя Я.КУпалы
17.30 "Віншуем Вас!" канал "Культура"
19.35 Навіны
19.50 Дзень за днём
20.10 Дзіцячы экран
20.25 "Віншуем Вас!"
20.35 Прамая лінія. Паслугі сувязі.
21.15 Канцэрт ансамбля "Вера".
21.30 "Сёмая куля". Мастацкі фільм.

Wtorek 6.08.2002

БТ

Техническая профилактика до 15.00
15.00 Новости.
15.20 „Марсупилами". Мультсериал
15.45 „Грозовые камни". Сериал
16.10 Сериал „Королева мечей"
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Союзное вече.
19.00 Худ. фильм „Папины дочки"
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 Фильм „Плотина страха"
23.30 Спорт-курьер.
23.40 Новости.
23.55 Детективный сериал „След оборотня"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Шутка за шуткой".
10.05 „Знатоки" возвращаются. Дело N 2. „Ваше подлинное имя".
15.50 „Народ против". Телеигра.
16.30 „Тени исчезают в полдень". 1-я серия.
17.30 Вечерние новости.
17.45 „Смак".
18.05 Фильм „Самозванцы".
19.05 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
20.55 Детектив „Колье Шарлотты". 1-я серия.
22.20 Пираты XXI века в сериале „Остров страха".
23.20 Сериал „Китайский городовой".
00.05 Ночное „Время".
00.20 Триллер „Человек ниоткуда".

РТР

08.00 Вести.
08.10 Диалоги о животных.
09.00 Телесериал „Цыган".
10.00 Вести.
10.20 Сериал „Каменская". Фильм 3-й. „Убийца поневоле". 1-я часть.
11.25 „Что хочет женщина". Ток-шоу с Кларой Новиковой и Еленой Яковлевой.
12.10 Экспертиза РТР.
12.20 Афиша.
16.00 Вести.
16.20 Сериал „Жара в Лос-Анджелесе"
17.20 Вести - Москва.
17.50 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Сериал „Каменская". Фильм 3-й. „Убийца поневоле". 2-я часть.
21.00 Вечерний сеанс. Премьера. Фильм „Ахиллесова пята".
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести -Москва.
22.30 Легкая атлетика. Чемпионат Европы.
23.20 Последний сеанс. Фильм „Бродяга"

КУЛЬТУРА

09.15 „Тесные врата". „Младший сын".
09.40 Документальный сериал „Понимание".
10.35 „Экология литературы". Василий Гроссман. Виктор Некрасов. Юлий Даниэль.
11.30 Новости культуры.
11.45 Кино - детям. „Маугли". Мультипликационный фильм.
13.05 „Сверхнаука". „Космические бури".
13.35 „Страсти по-итальянски". Телесериал (Италия, 1999). Режиссер Д.Лепре.
14.30 „И танки наши быстры..." Документальный сериал.
15.00 Новости культуры.
15.15 „Штрихи к портрету художника". Сергей Цигаль.
15.40 „Майские цветы". Телесериал (Великобритания, 1992). Режиссер Э.Гилс.
16.35 Документальный сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Дворцовые тайны". „Юсуповский дворец на Невском".
18.15 „Театральная летопись XX века". Андрей Гончаров.
18.45 „Партитуры не горят". Авторская программа А.Варгафтика.
19.10 А.Шнитке. „Ревизская сказка". Дирижер Г.Рождественский.
19.35 „Сердце, не как у других". Художественный фильм из цикла „Будущее человечества"
21.00 „Дуновение века". Авторская программа А.Васильева. Фильм 6-й. „Русские дома моды в Париже".
21.40 „Признание авантюриста Феликса Круля". Художественный фильм
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий А.Максимов.
23.53 - 23.58 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Погода.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Техно.
07.30 Сегодня.
07.35 Досуг.
07.40 Гости.
07.50 „Полицейские: без свидетелей". Остросюжетный фильм.
09.00 Сегодня.
09.20 „Внимание: розыск!" „Убийца первой гильдии".
10.10 Георгий Гречко в программе Павла Лобкова „Растительная жизнь".
10.40 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
11.20 „Поющие в терновнике. Пропущенные годы". 2-я серия, заключительная.
13.00 Сегодня.
13.05 „Идеальный муж". Ток-шоу „Принцип домино".
14.25 „Криминальная Россия": „Банда неудачников". 2-я серия.
15.00 Сегодня.
15.30 Детективный сериал „День рождения буржуя". 1-я серия.
16.35 Боевик „Рожденный вором". 8-я серия.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 36-я серия. „Шла Саша по шоссе..."
19.45 Детективный сериал „День рождения буржуя". 2-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 Боевик „Трое"
22.30 Сериал „Улицы разбитых фонарей". „Дама с собакой".
23.35 „О, счастливчик!" Азартная игра.
00.05 Триллер „Покушение на тирана".

Гродно

17.00 Навіны.
17.15 Лёс, як віно на палыне. Тэленарыс.
17.40 Абітурыент-2002. ГрДУ імя Я.Купалы
17.50 "Віншуем Вас!"канал "Культура"
19.35 Навіны.
19.50 Дзень за днём
20.10 Дзіцячы экран
20.25 "Віншуем Вас!"
20.35 "Над Нёманам". Праграма на польскай мове.
20.55 Па старонках праграмы "На густ і колер".
21.35 "Белае сонца пустыні". Мастацкі фільм.

Środa 7.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Комедия „Двое под одним зонтом"
08.40 Сериал „Возможно, они сошли с ума"
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.05 „Грозовые камни". Сериал
10.30 Здоровье. Тележурнал.
11.00 „Неукротимая Хильда". Сериал 1-я серия.
12.00 Новости.
12.20 Из фондов БТ. „В фокусе и без..." Народный артист Беларуси А.Ткаченок.
13.00 Худ. фильм „Врач эпохи Просвещения"
14.30 Время местное. Репортажи из провинции.
15.00 Новости.
15.20 „Марсупилами". Мультсериал
15.45 „Грозовые камни". Сериал
16.10 Сериал „Королева мечей"
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Парижская неделя моды в программе „Новая коллекция".
19.00 Драма „Девушка и дельфины"
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 „Неукротимая Хильда". Сериал 1-я серия.
22.50 Спорт-курьер.
23.00 Криминальное досье.
23.25 Новости.
23.45 Сериал „След оборотня"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.00 „Знатоки" возвращаются. Дело N 3. „С поличным".
15.50 „Народ против". Телеигра.
16.30 „Тени исчезают в полдень". 2-я серия.
17.30 Вечерние новости.
17.45 Док. сериал „Дикие штучки".
18.10 Фильм „Самозванцы".
19.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
20.55 „Колье Шарлотты". 2-я серия.
22.10 Сериал „Остров страха".
23.10 Сериал „Китайский городовой".
23.55 Ночное „Время".
00.10 Триллер „Человек ниоткуда".

РТР

08.00 Вести.
08.10 Моя семья.
09.00 Телесериал „Цыган".
10.00 Вести.
10.20 Сериал „Каменская". Фильм 3-й. „Убийца поневоле". 2-я часть.
11.25 „Что хочет женщина". Ток-шоу с Кларой Новиковой и Еленой Яковлевой.
12.10 Экспертиза РТР.
12.20 Афиша.
16.00 Вести.
16.20 Сериал „Жара в Лос-Анджелесе"
17.20 Вести - Москва.
17.50 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Сериал „Каменская". Фильм 4-й. „Смерть ради смерти". 1-я часть.
21.00 Вечерний сеанс. Премьера. Фильм „Ахиллесова пята".
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести -Москва.
22.30 Легкая атлетика. Чемпионат Европы.
23.20Фильм „Небо в алмазах".

КУЛЬТУРА

15.00 Новости культуры.
15.15 „Штрихи к портрету художника". Мирэль Шагинян.
15.40 „Майские цветы". Телесериал (Великобритания, 1991). Режиссер С.Голди.
16.35 Документальный сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Век Русского музея". Авторская программа В.Гусева.
18.15 „Театральная летопись XX века". Андрей Гончаров.
18.45 „Собрание исполнений". Играет М.Федотов (скрипка).
19.25 „Ну, погоди!" Мультсериал.
19.35 „Остановился поезд". Художественный фильм
21.05 „Острова". Михаил Ромм.
21.45 „Признание авантюриста Феликса Круля". Художественный фильм (Германия). Режиссер Б.Зинкель. 2-я часть.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий А.Максимов.
23.53 - 23.58 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Стиль.
07.30 Сегодня.
07.35 Досуг.
07.40 Гости.
07.50 „Полицейские: „Шестерка" начинает игру". Остросюжетный фильм.
09.00 Сегодня.
09.20 „Квартирный вопрос": „Коммуналка с человеческим лицом".
09.55 Экологическая „Среда".
10.20 „Вы будете смеяться!" Ян Арлазоров.
10.50 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
11.20 „Д'Артаньян и три мушкетёра". 1-я серия.
13.00 Сегодня.
13.05 „Гражданство, которое мы выбираем". Ток-шоу „Принцип домино".
14.25 „Криминальная Россия": „Отморозки". 1-я серия.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал „День рождения буржуя". 2-я серия.
16.35 Боевик „Рожденный вором". 9-я серия.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.40 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 37-я серия. „Трубка фирмы „Данхилл".
19.45 Сериал „День рождения буржуя". 3-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 Боевик „Трое"
22.30 Сериал „Улицы разбитых фонарей". „Шла Саша по шоссе..."
23.35 „О, счастливчик!" Азартная игра.
00.05 Триллер „Смертельный источник".

Гродно

17.00 Навіны
17.15 Святло кніжных таямніц.
17.35 Абітурыент-2002. ГрДУ імя Я.Купалы.
17.45 "Віншуем Вас!" канал "Культура"
19.35 Навіны
19.50 Дзень за днём
20.10 Дзіцячы экран
20.25 "Віншуем Вас!"
20.35 "Адвечная нота".
21.15 Польскія танцы.
21.35 "Без тэрміну даўнасці". Мастацкі фільм.

Czwartek 8.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Драма „Охота на лис"
08.45 Сериал „Возможно, они сошли с ума"
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.05 „Грозовые камни". Сериал
10.35 Телевитамин.
11.00 „Неукротимая Хильда". Сериал
12.00 Новости.
12.20 Из архивов БТ. „Приглашение от Кардена". Дни культуры Беларуси во Франции.
13.05 Худ. фильм „Врач эпохи Просвещения"
15.00 Новости.
15.20 „Марсупилами". Мультсериал
15.45 „Грозовые камни". Сериал
16.10 Сериал „Королева мечей"
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 „Элегия". Видеофильм.
18.55 Худ. фильме „Жернова судьбы"
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 „Неукротимая Хильда". Сериал
22.45 Спорт-курьер.
22.55 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
23.25 Новости.
23.45 Сериал „След оборотня"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.00 „Знатоки" возвращаются. Дело N 4. „Повинную голову".
15.50 „Народ против". Телеигра.
16.30 „Тени исчезают в полдень". 3-я серия.
17.30 Вечерние новости.
17.45 Док. сериал „Дикие штучки".
18.10 Фильм „Самозванцы".
19.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
20.55 „Колье Шарлотты". 3-я серия.
22.10 Сериал „Остров страха".
23.10 Сериал „Китайский городовой".
23.55 Ночное „Время".
00.10 Триллер „Человек ниоткуда".

РТР

08.00 Вести.
08.10 „Сто к одному". Телеигра.
09.00 Телесериал „Цыган".
10.00 Вести.
10.20 Сериал „Каменская". Фильм 4-й. „Смерть ради смерти". 1-я часть.
11.25 „Что хочет женщина". Ток-шоу с Кларой Новиковой и Еленой Яковлевой.
12.10 Экспертиза РТР.
12.20 Афиша.
16.00 Вести.
16.20 Детективный сериал „Жара в Лос-Анджелесе"
17.20 Вести - Москва.
17.50 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Сериал „Каменская". Фильм 4-й. „Смерть ради смерти". 2-я часть.
21.00 Вечерний сеанс. Премьера. Фильм „Ахиллесова пята".
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести -Москва.
22.30 Киноакадемия. Премьера. Фильм „Завтрак чемпионов"
00.45 - 01.37 Легкая атлетика. Чемпионат Европы.

КУЛЬТУРА

09.15 „Тесные врата". „Мать Мария".
09.40 Документальный сериал „Понимание".
10.35 „Отечество и судьбы". Ханжонковы.
11.30 Новости культуры.
11.45 Кино - детям. „Смех и горе у Бела моря". Мультипликационный фильм.
13.05 „Сверхнаука". „Сверхполицейский".
13.35 „Страсти по-итальянски". Телесериал (Италия, 1999). Режиссеры Т.Шерман, А.Кан.
14.30 „И танки наши быстры..." Документальный сериал.
15.00 Новости культуры.
15.10 „Штрихи к портрету художника". Андрей Логвин.
15.40 „Майские цветы". Телесериал (Великобритания, 1991). Режиссер С.Голди.
16.35 Документальный сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Пятое измерение". Авторская программа И.Антоновой.
18.15 „Театральная летопись XX века". Михаил Ульянов.
18.45 Концерт лауреатов XII Международного конкурса им. П.И.Чайковского.
19.20 „Ну, погоди!" Мультсериал.
19.35 „Слезы капали". Художественный фильм („Мосфильм", 1982). Режиссер Г.Данелия.
21.00 „Эпизоды". Лия Ахеджакова.
21.40 „Признание авантюриста Феликса Круля". Художественный фильм (Германия). Режиссер Б.Зинкель. 3-я часть.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий А.Максимов.
23.53 - 23.58 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Погода.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Сильное звено.
07.30 Сегодня.
07.35 Досуг.
07.40 Гости.
07.50 „Полицейские: импровизация садиста". Остросюжетный фильм. 30-я серия.
08.55 Погода на завтра.
09.00 Сегодня.
09.20 Чистосердечное признание.
09.50 „Шоу Елены Степаненко". Юмористическая программа.
10.35 „Между жизнью и смертью". „Профессия - репортер".
11.00 Сегодня.
11.15 „Д'Артаньян и три мушкетёра". 2-я серия.
13.00 Сегодня.
13.05 „Возраст - не помеха". Ток-шоу „Принцип домино".
14.25 „Криминальная Россия": „Отморозки". 2-я серия.
15.00 Сегодня.
15.30 Детективный сериал „День рождения буржуя". 3-я серия.
16.35 Боевик „Рожденный вором". 10-я серия.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 38-я серия. „Дело чести".
19.45 Детективный сериал „День рождения буржуя". 4-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 Совершенно секретно.
22.30 Сериал „Улицы разбитых фонарей". „Трубка фирмы „Данхилл".
23.25 „О, счастливчик!" Азартная игра.
23.55 Триллер „Идущие в рай".
00.35 - 01.25 Кома.

Гродно

17.00 Навіны
17.15 "Натхненне". Багуслава Карчэўская і Юрка Астапчук.
17.45 "Віншуем Вас!"канал "КУльтура"
19.35 Навіны
19.50 Дзень за днём
20.10 Дзіцячы экран
20.25 "Віншуем Вас!"
20.55 "Усе супраць аднаго ". Мастацкі фільм.

Piątek 9.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Худ. фильм „Дворянское гнездо"
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.05 „Грозовые камни". Сериал
10.35 Сериал „Отряд по борьбе с мафией"
12.00 Новости.
12.20 „В поисках исчезнувших животных". Док. фильм
13.10 Худ. фильм „Врач эпохи Просвещения"
15.00 Новости.
15.20 „Марсупилами". Мультсериал.
15.45 „Грозовые камни". Сериал
16.10 Сериал „Королева мечей"
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Худ. фильм „Генеральная репетиция"
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 Сериал „Отряд по борьбе с мафией"
23.25 Новости.
23.45 Королевская охота.
00.15 Ночной сеанс. Триллер „Незаметная охота"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.00 „Знатоки" возвращаются. Дело N 5. „Динозавр". 1-я серия.
11.10 Яна Чурикова в программе „Объектив".
15.50 „Народ против". Телеигра.
16.30 „Тени исчезают в полдень". 4-я серия.
17.30 Вечерние новости.
17.45 Док. сериал „Дикие штучки".
18.10 Многосерийный фильм „Самозванцы".
19.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
20.55 Поле чудес.
21.50 „Деревенские истории". Концерт Михаила Евдокимова.
23.20 Все на дежурство в знаменитой комедии „Полицейская академия".
01.00 Фестиваль „Новая волна" в Юрмале.

РТР

08.00 Вести.
08.10 Сам себе режиссер.
09.00 Телесерал „Цыган".
10.00 Вести.
10.20 Сериал „Каменская". Фильм 4-й. „Смерть ради смерти". 2-я часть.
11.25 „Что хочет женщина". Ток-шоу с Кларой Новиковой и Еленой Яковлевой.
12.10 Экспертиза РТР.
12.20 Афиша.
16.00 Вести.
16.20 Пресс-клуб.
17.20 Вести - Москва.
17.50 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Вечерний сеанс. Комедия „Устрицы из Лозанны".
21.25 Последний сеанс. Премьера. Фильм „Взлом"
23.25 Легкая атлетика. Чемпионат Европы. Трансляция из Мюнхена.
00.50 - 01.51 По просьбам зрителей. Сериале Дэвида Линча „Твин Пикс"

КУЛЬТУРА

09.15 Все суры Корана.
09.40 Документальный сериал „Понимание".
10.35 „Отечество и судьбы". Поляковы.
11.30 Новости культуры.
11.45 Кино - детям. „Сказка о царе Салтане". Мультфильм.
13.05 „Сверхнаука". „Магнитный хаос".
13.35 „Страсти по-итальянски". Телесериал
14.30 „И танки наши быстры..." Документальный сериал.
15.00 Новости культуры.
15.15 „Штрихи к портрету художника". Татьяна Сельвинская.
15.40 „Майские цветы". Телесериал
16.35 Док.сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Малые музеи Санкт-Петербурга". „Дом станционного смотрителя в Выре".
18.15 „Кто там..." Авторская программа В.Верника.
18.45 „Царская ложа". Лариса Гергиева.
19.25 „Ну, погоди!" Мультсериал.
19.35 „Презрение". Худ. фильм
21.15 Блеф-клуб.
21.55 „Признание авантюриста Феликса Круля". Худ. фильм
23.00 Новости культуры.
23.25 „Джазофрения". Ведущий И.Бутман.
23.53 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Стиль.
07.30 Сегодня.
07.35 Все сразу!
07.40 Гости.
07.50 „Полицейские: бои без правил". Остросюжетный фильм.
09.00 Сегодня.
09.20 Совершенно секретно.
10.10 Служба спасения.
10.45 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
11.20 „Не вижу зла, не слышу зла..." „Профессия - репортер".
11.35 „Д'Артаньян и три мушкетёра". 3-я серия, заключительная.
13.00 Сегодня.
13.05 „Мужской шовинизм". Ток-шоу „Принцип домино".
14.15 „Гости из будущего" в музыкально-развлекательной программе „Пепси-чарт".
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал „День рождения буржуя". 4-я серия.
16.45 „Внимание: розыск!" „Чёрные риэлторы".
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 39-я серия. „Любовный напиток".
19.45 Сериал „День рождения буржуя". 5-я серия.
21.00 Сегодня.
21.30 Детектив „Пейзаж с убийством". 2-я серия.
22.35 „Все сразу!" Ночные развлечения.
23.10 - 01.00 Триллер „Дом-3"

Гродно

17.00 Навіны
17.15 «Віншуем Вас!» канал «Культура»
19.35 Навіны
19.50 Дзень за днём
20.10 Дзіцячы экран
20.25 «Віншуем Вас!»
20.35 Да Дня будаўніка.
20.55 І зноў на дачу.
21.30 «Яблыневы сад». Мастацкі фільм.

Sobota 10.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Існасць.
07.40 Худ. фильм „Голубой велосипед"
08.30 Сад мечты.
09.00 Новости.
09.15 Мультсериал „Симба футболист"
09.40 Сериал „Дракоша и Ко"
10.00 Экран индийского кино. „Доброе имя". 1-я серия.
11.30 Королевская охота.
11.55 Здоровье.
12.25 Док. сериал „Детёныши животных"
13.15 Док. фильм о белорусском государственном деятели Т.Я. Киселеве „Солдат своего времени"
13.40 „Грант". Художник Илья Падалка и артисты балета Валерия Вопнярская и Александр Бубер.
14.00 Пять чудес.
14.30 Сериал „Войти в танец"
15.00 Новости.
15.20 Из достоверных источников.
15.40 Сериал „VIP"
16.25 Фильм „Парад планет"
18.00 Новости.
18.25 „На перекрестках Европы". Национальный телефестиваль песни.
19.05 Комедия „Очаровательная идиотка"
21.00 Панорама недели.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 Историческая драма „Король танцует"
23.50 Белорусская двадцатка.
00.20 Сериал „Комиссар Шимански"

ОНТ

08.00 Новости.
08.10 Мультфильм.
08.20 Играй, гармонь любимая!
08.55 Слово пастыря.
09.10 Сериал „Собачье дело".
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 Смехопанорама
10.45 Смак.
11.05 Док. детектив. „Поединок. Дело „архангелов".
11.30 Комедия „Страховой агент".
12.40 „Чтобы помнили...". Галина Соколова. Ведущий - Л.Филатов.
13.05 „Сверхъестественное: невиданные силы природы".
13.30 Дисней-клуб: „Утиные истории".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.10 „Ералаш".
14.20 Сериал „Беглец".
15.05 „Шутка за шуткой".
15.30 Детектив „Неукротимый".
17.30 „Нет тебя прекрасней". Концерт Юрия Антонова.
18.00 Вечерние новости.
18.20 Продолжение концерта Юрия Антонова.
19.00 „Евгений Петросян приглашает...".
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
20.55 Боевик „Конан-варвар".
23.05 Фильм „Человек дождя".
01.25 Реальная музыка.

РТР

07.55 Доброе утро, страна!
08.30 Вокруг света.
09.30 Сериал „Королева красоты, или Очень трудное детство".
09.55 „Сто к одному". Телеигра.
10.45 Музыкальный фильм „Да здравствует Лас-Вегас"
12.25 Телесериал „Комедийный коктейль".
13.00 Вести.
13.20 Дневной сеанс. Детектив „Ночное происшествие".
15.00 Футбол. Чемпионат России. „Зенит" (Санкт-Петербург) - „Уралан" (Элиста). Прямая трансляция
17.00 Моя семья.
17.55 Аншлаг.
19.00 Вести.
19.25 Вечерний сеанс. Премьера. Комедия „Герой ее романа".
21.15 Последний сеанс. Фильм „Крикуны"
23.25 Легкая атлетика. Чемпионат Европы. Трансляция из Мюнхена.
00.50 Сериал „Твин Пикс"

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач.
09.10 Детский сеанс. „Похищенный". Мультфильм.
10.25 Углы манежа.
10.50 Бабушкины рецепты.
11.05 ГЭГ.
11.20 „В неизведанное". „Гигантский буревестник".
11.45 Памяти Станислава Ростоцкого. „Последнее интервью".
12.00 „Белый Бим Черное Ухо". Худ. фильм
13.30 Новости культуры.
13.45 „Странствия музыканта". Ведущий С.Владимирский.
14.15 „Дикая природа". „Гепарды". Документальный фильм.
15.10 „Русалочка". Мультфильм.
15.40 „Страницы театральной пародии". Фильм 4-й. „Вампука - принцесса африканская".
16.25 Прогулки по Бродвею.
16.55 Звездные годы „Ленфильма".
17.35 „Сферы" с Иннокентием Ивановым.
18.15 В вашем доме.
18.55 „Тоталитарный роман". Худ. фильм
20.35 „Новая театральная гостиная". „Театр Луны".
21.30 Новости культуры.
21.50 Культ кино. „Уинстэнли". Художественный фильм
23.53 - 23.58 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Вкусные истории.
07.25 Фильм „Зонтик для новобрачных".
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 39-я серия. „Любовный напиток".
10.20 „Квартирный вопрос": „Как обустроиться десантнику".
11.00 Сегодня.
11.25 Комедия „Гараж".
13.20 Вкусные истории.
13.35 Путешествия натуралиста.
14.05 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.30 „Край океанов". Сериал „Неизвестная планета".
16.25 Чистосердечное признание.
16.50 Евгений Матвеев. „Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
17.30 „Вы будете смеяться!" Ефим Шифрин.
18.00 Сегодня.
18.35 Детектив „Охота на Золушку".
19.35 Владимир Ильин и Оксана Арбузова в остросюжетном фильме „Авария"- дочь мента".
21.35 Профессиональный бокс. Матч-реванш: Гатти против Робинсона.
22.35 - 00.25 Кристин Роуз в эротическом фильме „Одиннадцать дней, одиннадцать ночей-2"

Niedziela 11.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 „Агромир".
07.40 Худ. фильм „Голубой велосипед"
08.30 Арсенал.
09.00 Новости.
09.15 Мультиклуб.
09.40 Семейный сериал „Дракоша и Ко"
10.00 Экран индийского кино. „Доброе имя". 2-я серия.
11.30 „Всё нормально, мама!"
12.10 Телевитамин.
12.35 „Природная красота Европы". Док. сериал
13.30 „Пой, душа!". Ансамбль белорусской народной песни „Цяплiначка" (г. Гомель).
13.55 „Время местное". Репортажи из провинции.
14.20 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
14.45 Энциклопедия белорусского спорта. Академическая гребля.
15.00 Новости.
15.20 Криминальное досье.
15.45 Детектив „Плащаница Александра Невского"
18.06 Белорусская двадцатка.
18.30 Комедия „Белая кость"
20.15 Судьба человека. Отец Николай.
20.40 Телебарометр.
21.00 Панорама аналитическая.
21.40 Спорт-курьер.
21.50 Комедия „Женщина есть женщина"
23.20 „Телевизионный Дом кино" на „Славянском базаре в Витебске-2002".
23.50 Сериал „VIP"

ОНТ

08.00 Новости.
08.10 Мультфильм.
08.20 Армейский магазин.
08.45 Дисней-клуб: „Тимон и Пумба".
09.10 Сериал „Собачье дело".
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 Непутевые заметки с Дм.Крыловым.
10.25 Пока все дома.
11.00 Георгий Жженов в остросюжетном фильме „Меченый атом".
12.40 Тайны забытых побед. „Буря". Приказано уничтожить!".
13.05 „Сверхъестественное: невиданные силы природы".
13.30 Дисней-клуб: „Микки Маус и его друзья".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.10 Живая природа. „Царство русского медведя".
15.05 Кумиры. Наталья Кустинская.
15.30 Сериал „Беглец".
16.15 Большие родители.
16.40 Юмористическая программа „Сами с усами".
17.10 Легенда не умирает в фильме „Кинг - Конг жив".
19.00 „Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
20.55 Возвращение монстра в триллере „Хищник-2".
22.45 „На футболе" с Виктором Гусевым.
23.10 Уильям Дефо в триллере „Без предела".

РТР

06.55 Приключенческий сериал „Повелитель зверей" (Канада - США).
07.45 Прогноз погоды.
07.50 Русское лото.
08.40 Всероссийская лотерея „ТВ Бинго шоу".
09.10 Александр Белявский, Елена Кондулайнен, Наталья Крачковская и Гарик Сукачев в комедийном сериале „Королева красоты, или Очень трудное детство". 2000 г.
09.35 Сам себе режиссер.
10.35 „Городок". Дайджест. Развлекательная программа.
11.05 Лидия Смирнова, Анатолий Папанов, Олег Табаков, Евгений Евстигнеев и Людмила Гурченко в комедии „Дача". 1973 г.
13.00 Вести.
13.20 Надежда Бабкина и ансамбль „Русская песня" в юбилейном концерте „25 лет в кругу друзей".
15.10 Диалоги о животных.
16.10 „Комната смеха". Юмористическая программа.
17.10 Жерар Депардье и Аманда Лир в комедии „Красотки" (Франция). 1998
19.00 Вести.
19.25 Аншлаг.
20.30 Вечерний сеанс. Марк Дакаскос в остросюжетном фильме „Диверсия" (США). 1994 г.
22.35 Легкая атлетика. Чемпионат Европы. Трансляция из Мюнхена.
23.55 Спорт за неделю.
00.30 - 01.31 По просьбам зрителей. Кайл Маклахлен и Шерилин Фенн в сериале Дэвида Линча „Твин Пикс" (США).

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач.
09.10 Детский сеанс. „Ветер в ивах". Мультипликационный фильм.
10.25 Сеть.ru.
10.50 „Бабушкины рецепты".
11.05 Недлинные истории.
11.20 „В неизведанное". „Китайский дикий человек".
11.45 „Белый Бим Черное Ухо". Художественный фильм (К/ст. им. М.Горького, 1977). Режиссер С.Ростоцкий. 2-я серия.
13.10 „В порту". Мультфильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.15 „Культурная революция". „Образование в России должно быть платным". Программа М.Швыдкого.
15.10 „Шедевры мирового музыкального театра". Дж.Пуччини. „Богема". Фильм-опера.
17.10 XX век. Избранное. „Демоны глухонемые".
17.50 Кинопанорама.
18.30 „Дом актера". „Друзья встречаются вновь".
19.10 „Гром небесный". Художественный фильм (Франция - Германия). Режиссер Дени де ля Пателльер.
20.35 „Гость в актерской студии". Марк Райделл.
21.30 Новости культуры.
21.50 „Россини", или Извечный вопрос - кто с кем спал". Художественный фильм (Германия, 1966). Режиссер Х.Дитль.
23.35 Р.Штраус. Концерт ї1 для валторны с оркестром. Солист Л.Вознесенский. Дирижер М.Горенштейн.
23.53 - 23.58 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Вкусные истории.
07.25 Борис Чирков в фильме „Юность Максима".
09.00 Сегодня.
09.15 Погода на неделю.
09.20 „Охота на Золушку". Детектив. 9-я серия.
10.20 Андрей Макаревич в программе Павла Лобкова „Растительная жизнь".
11.00 Сегодня.
11.25 Борис Галкин, Михай Волонтир и Анатолий Кузнецов в боевике „Ответный ход".
13.05 Вкусные истории.
13.30 Служба спасения.
14.05 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 „Эротика на ТВ: за и против". Ток-шоу „Принцип домино".
16.30 „Разбитый треугольник". „Очная ставка".
17.00 „Шоу Елены Степаненко". Юмористическая программа.
18.00 Сегодня.
18.30 Сериал „Идеальная пара". 8-я серия. „Ай лав ю".
19.35 Алексей Лихов в боевике „Монах-2. Возвращение в Шаолинь".
21.35 Аль Пачино и Шон Пенн в криминальном фильме „Путь Карлито" (США).
00.15 - 01.00 „Гости из будущего" в музыкально-развлекательной программе „Пепси-чарт".

TVP-1

Poniedziałek

07:55 Podróże małe i duże
08:20 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:15 Lato z Czarodziejem
09:40 Ranczo pod Zieloną Siódemką; serial
10:05 Budujemy Mosty
10:35 Stinky i Jake; serial anim.
11:00 Karine i Ari; serial
11:25 A teraz Susan; serial
11:50 Moda jak pogoda
12:15 Kiosk przy Wspólnej
12:25 Na haczyku
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Zaginiony świat; serial
14:10 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Reportaż
16:35 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Lokatorzy; serial
19:10 Lato z rozrywką
19:55 5 minut o Unii Europejskiej
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Alternatywy 4; serial
22:10 Mój ślad w Telewizji
22:20 Tele-Maski 2002
23:45 Monitor Wiadomości
00:00 Niech żyje panna młoda; film
01:40 Sprawy rodzinne; serial

Wtorek

08:00 Podróże małe i duże
08:20 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:10 Gawęda muzyczna Mistrza
09:40 Ranczo pod Zieloną Siódemką; serial
10:10 Rower Błażeja
10:40 Animowane bajki świata
11:00 Karine i Ari; serial
11:25 Sekrety Weroniki; serial
11:50 Bezpieczna Jedynka
12:15 Rok w ogrodzie
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Zaginiony świat; serial
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Bądź i rządź
16:35 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Pochwały Pawła Pochwały
19:50 Książki na lato
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Vabank II; komedia
22:50 Mój ślad w Telewizji
23:00 Czekając na Papieża
23:30 kronika ME w lekoatletyce
23:45 Monitor Wiadomości
00:00 Plus minus
00:35 Dzikie konie; film
02:40 Sprawy rodzinne; serial

Środa

07:50 Podróże małe i duże
08:15 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:10 Ela-encyklopedia lata dla dzieci
09:40 Ranczo pod Zieloną Siódemką; serial
10:05 Budujemy Mosty
10:30 Jak Kozacy; serial anim.
10:55 Karine i Ari; serial
11:20 Sekrety Weroniki; serial
11:45 Złote łany; telenowela
12:10 Zwierzęta świata
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Zaginiony świat; serial
14:10 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Euroexpress
16:30 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Studio sport
20:05 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Słodka pokusa; film fab.
22:45 Mój ślad w Telewizji
22:55 Kronika kryminalna
23:15 Oblicza mediów
23:35 5 minut o Unii Europejskiej
23:45 Studio sport
23:55 Monitor Wiadomości
00:15 Przekładaniec; nowela
00:50 Niedziela Barabasza; film
01:15 SOC według Szpota
01:25 Życie jak muzyka

Czwartek

08:00 Podróże małe i duże
08:20 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:10 Gawęda muzyczna Mistrza
09:40 Ranczo pod Zieloną Siódemką; serial
10:05 Rower Błażeja
10:35 Dwa niedźwiadki; serial
11:00 Karine i Ari; serial
11:25 Sekrety Weroniki; serial
11:50 Babiniec
12:20 Lecznica pod św.Franciszkiem; serial
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:30 Zaginiony świat; serial
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:10 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Kontrowersje
16:35 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Lokatorzy; serial
19:00 Studio sport
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Studio sport
22:20 Mój ślad w Telewizji
22:30 Sprawa dla reportera
23:05 Program publ.
23:30 Studio sport
23:45 Monitor Wiadomości
00:00 Shadrach; film
01:30 Życie jak muzyka

Piątek

07:55 Podróże małe i duże
08:20 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:15 Kuchnia wróżki
09:30 Julek i zwierzęta
09:40 Ranczo pod Zieloną Siódemką; serial
10:05 Raj
10:35 Tęczowe rybki; serial
11:05 Karine i Ari; serial
11:25 Sekrety Weroniki; serial
11:55 Przed Sopotem
12:20 Czas relaksu
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Klan; telenowela
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:10 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Balet dla wszystkich
16:40 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Lokatorzy; serial
19:00 Studio sport
20:05 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Studio sport
22:25 Działa Navarony; dramat
23:50 Monitor Wiadomości
00:05 Kronika ME w lekoatletyce
00:20 Rekiny i płotki; serial
01:55 Motown Live
03:25 Randall i duch Hopkirka; serial
04:15 Torcik podano; seria

Sobota

07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Agrolinia
09:00 Wiadomości
09:15 Plemię; serial
09:40 Wakacje z Ziarnem
10:05 Biuro podróży 5-10-15
10:30 Walt Disney przedstawia
10:50 Partnerzy; serial
11:45 Przed Sopotem
11:50 Kolejka
12:10 Lasy i Ludzie
12:30 Kwadrans na kawę
12:50 Rewolwer i melonik; serial
13:40 Wiadomości
16:00 Piraci
16:25 Plebania; serial
16:50 Moda na sukces; serial
17:20 Studio sport
18:05 Teleexpress
18:20 Studio sport
19:35 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Komisarz Montale; serial
22:55 Program rozrywkowy
23:45 Studio sport
00:00 Sugartime - film fab.
01:50 Nash Bridges; serial

Niedziela

07:30 Proszę o odpowiedź
07:45 Przystanek Unia
08:35 Latające misie; serial
09:05 Legenda o Wilhelmie Tellu; serial
10:00 Teleranek na wakacjach
10:30 Myślisz o kimś?
11:00 Wojna domowa; serial
11:50 Przed Sopotem
12:25 Otwarte drzwi
13:00 Anioł Pański
13:15 Tydzień
13:40 Wiadomości
13:50 Studio sport
16:00 De Funes coraz młodszy; komedia
17:45 Książki na lato
17:55 Teleexpress
18:15 Studio sport
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Wędrówki z bestiami
21:40 Jej dwa światy; serial
23:00 Studio sport
23:15 Moskwa nad rzeką Hudson; komedia
01:10 Sportowa Jedynka
01:30 Studio sport
02:00 Doświadczanie miłości

Poniedziałek 5.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 PROGRAM LOKALNY
09:30 Co ludzie powiedzą; serial
10:00 M jak miłość
10:45 Praca dla każdego
11:00 Ala i jej zwierzęta
11:30 Siedem życzeń; serial
12:15 Bieg św.Dominika
12:40 Lato z bractwem
13:00 Triumf życia; serial dok.
14:00 Panorama
14:10 Festiwal Sztuki Cyrkowej
15:00 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Arka Noego
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:25 Zgadula
17:50 Złotopolscy; telenowela
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Bo oszalałem dla niej; film
21:35 Reportaż dnia
22:00 Śpiewające Fortepiany
23:00 Panorama
23:35 997-magazyn kryminalny
00:15 Wyrok; film
01:45 Maryla Rodowicz i jej gitarzyści
02:35 Recital Waldemara Śmiałkowskiego

Polonia

08:00 Film animow. dla dorosłych
08:15 Aby do świtu; serial
08:30 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Fitness Club; serial
09:45 Wielka podróż Bolka i Lolka
09:55 Z dziecięcej estrady
10:20 Dziewczyna i chłopak; serial
11:05 Rozumieć sztukę
11:25 Pan Adam
11:45 Ojczyzna-polszczyzna
12:00 Małe ojczyzny
12:30 Rewizja nadzwyczajna
13:00 Wiadomości
13:15 Polonica; serial
14:45 Kochamy polskie seriale
15:10 Biografie
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel; magazyn
16:25 Rozumieć sztukę
16:45 Pan Adam
17:10 Ojczyzna-polszczyzna
17:25 Rewizja nadzwyczajna
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Wielka podróż Bolka i Lolka
19:00 Dziewczyna i chłopak; serial
19:50 Fitness Club; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Przez burzę; serial
22:30 Sprawa dla reportera
23:00 Panorama
23:30 Wielkie chwile polskiego futbolu
00:30 Lato z klasyką
01:00 Monitor Wiadomości
01:15 Pogranicze w ogniu; serial
02:15 Pomysłowy Dobromir; serial
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim.
08:25 Tajemniczy rycerze - serial
08:50 Crime Story – serial
09:45 Jezioro marzeń – serial
10:40 Miodowe lata - serial
11:15 Graczykowie - serial
11:40 Różowe lata 70. - serial
12:10 Idol
13:10 Adam i Ewa - serial
14:00 Apetyt na miłość
14.30 Z afrykańskiego pamiętnika - serial
15:20 Teleturniej
16:20 Kosmiczne wojny - serial anim.
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu – serial
17:55 Crime Story - serial
18:50 Różowa pantera – serial anim.
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Jezioro marzeń - serial
21:00 Rodzina zastępcza - serial
21:30 Świat według Kiepskich - serial
22:10 Nieśmiertelny 2 - film
00:20 Informacje
00:50 Różowe lata 70. - serial
01:20 Bumerang
01:50 Film dok.
02:45 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Zuzia i jej przyjaciele; serial
08:45 Lisa i Paul - serial anim.
09:00 Obiektyw
09:15 Żeglowanie na ekranie
09:25 Koneser
09:45 Gość dnia
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:40 Saga Jacksonów - serial
11:30 Kurier
11:45 Telekurier
12:45 Program rozrywkowy
13:15 To jest temat
13:35 Nauka i wojna - serial
14:45 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
16:40 Obiektyw
17:00 Pod Twoją Obronę
17:45 Przegląd gospodarczy
18:15 Integracja
18:50 Przedmioty i my
19:00 Obiektyw
19:20 Gość dnia
19:30 Sami o sobie
20:10 Przyroda na świecie
20:20 Regiony kultury
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
21:55 Echa dnia
22:15 Przedmioty i my
22:25 Koneser
22:45 Obiektyw
23:05 Eurotel Polska 2002
23:15 To jest temat
23:50 Kino nocne

Wtorek 6.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
10:00 50 lat TVP
11:00 Studio sport
11:30 Sposób na Alcybiadesa; serial
12:25 Krajobraz Polski
12:40 Znaki czasu
13:05 Tajemnice królestwa oceanu
13:30 Wielkie romanse XX wieku
14:00 Panorama
14:10 Festiwal Sztuki Cyrkowej
15:00 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 30 ton!
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:25 Zgadula
17:50 Złotopolscy; telenowela
18:50 Program lokalny
19:30 Panorama
19:55 Szpital na peryferiach; serial
21:00 M jak miłość; serial
21:50 Studio sport
23:00 Panorama
23:35 Zmierzch bogów; film
02:05 Tajny program kosmiczny

Polonia

08:00 Film animow. dla dorosłych
08:15 Aby do świtu; serial
08:30 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Fitness Club; serial
09:45 Bolek i Lolek wyruszają w świat; serial
09:55 Łowcy przygód
10:15 Molly; serial
10:40 Kolorowe nutki
11:00 Raz na ludowo
11:25 Kabareton
12:20 Dalej...Dalej
12:35 Złoty pilot
13:00 Wiadomości
13:15 Plebania; serial
13:40 Wielkie chwile polskiego futbolu
14:35 Polonica
15:30 Kolejka
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel; magazyn
16:25 Dotknięcie nieba; film dok.
16:50 Na dwa smyczki
17:05 Raj
17:30 Nie tylko dla komandosów
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Bolek i Lolek wyruszają w świat
19:00 Łowcy przygód
19:20 Molly; serial
19:50 Fitness Club; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Kolumbowie; serial
22:00 Plebania; serial
22:25 Kolejka
23:00 Panorama
23:35 Warszawa walczy
00:30 997-magazyn kryminalny
01:00 Monitor Wiadomości
01:15 Kolejka
01:45 Gruby; serial
02:15 Dobranocka
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Seriale anim.
08:50 Crime Story – serial
09:45 Jezioro marzeń - serial
10:40 Świat według Kiepskich - serial
11:15 Rodzina zastępcza -serial
11:45 Różowe lata 70. - serial
12:10 Idol
13:10 Adam i Ewa - serial
13:55 Życie jak poker – serial
14:25 Z głową w chmurach; serial
15:20 Zerwane więzi - talk show
16:15 Kosmiczne wojny - serial anim.
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:50 Jednostka Delta - serial
18:50 Różowa pantera - serial
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Xena, wojownicza księżniczka - serial
21:00 Graczykowie - serial
21:30 Samo życie – serial
22:00 Kochany urwis 2 - komedia
23:45 Nagi patrol - serial
00:15 Informacje
00:40 Przyjaciele - serial
01:10 Playboy
02:40 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Waldo Wspaniały - serial
08:45 Kasztaniaki - serial anim.
09:00 Obiektyw
09:15 Przedmioty i my
09:25 Koneser
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:40 Saga Jacksonów - serial
12:15 Gość dnia
12:45 Program rozrywkowy
13:15 To jest temat
13:35 Nauka i wojna - serial
14:45 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
16:40 Obiektyw
17:00 U źródeł wiary
17:45 Telenowiny
18:00 Kwartet
18:50 Przygoda w Krainie Jezior
19:00 Obiektyw
19:20 Gość dnia
19:30 Świat z TVB
19:45 Poza miastem
20:20 Regiony kultury
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
21:55 Echa dnia
22:15 Przyroda w krainie jezior
22:25 Koneser
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Obiektyw
23:15 Raport policyjny
23:50 Kino nocne

Środa 7.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
10:00 50 lat TVP
10:45 Modelki; telenowela
11:15 Studio sport
11:50 Grobowiec, który mówi; komedia
13:30 Wielkie romanse XX wieku
14:00 Panorama
14:10 Bałtycki Festiwal Piosenki
15:00 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Tata, a Marcin powiedział
15:35 Taksówka Jedynki
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Zgadula; teleturniej
17:55 Złotopolscy; telenowela
18:50 Program lokalny
19:30 Panorama
20:00 Studio sport
23:00 Panorama
23:35 Sposób na bezsenność; film
01:05 Nowojorscy gliniarze; serial
01:50 Vox-cudowna podróż

Polonia

08:00 Film animow. dla dorosłych
08:15 Aby do świtu; serial
08:30 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Fitness Club; serial
09:45 Bolek i Lolek wyruszają w świat
09:55 Na polską nutę
10:25 Trzy misie
10:45 Kolorowe nutki
10:55 Przyrodnicy
11:15 Rozmowy na nowy wiek
11:40 Raj
12:05 Warszawa walczy
13:00 Wiadomości
13:15 Lawa; dramat
15:25 Eurotel
15:35 Kolumbowie; serial
16:30 Wiadomości
16:40 Przyrodnicy
17:00 Rozmowy na nowy wiek
17:30 Archiwum Polskich Wydarzeń Kulturalnych
18:00 Teleexpress
18:20 60-ty Zjazd Polskiego Instytutu Naukowego
18:35 Bolek i Lolek wyruszają w świat
18:50 Na polską nutę
19:20 Trzy misie; serial
19:50 Fitness Club; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Wieści polonijne
21:20 Lawa; dramat
23:30 Panorama
23:55 Tylko rock
00:40 Ze sztuką na ty
01:05 Monitor Wiadomości
01:20 Euroexpress
01:45 Znak orła; serial
02:15 Nils i dzikie gęsi; serial anim.
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim.
08:25 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
08:50 Jednostka Delta - serial
09:50 Xena, wojownicza księżniczka - serial
10:35 Graczykowie - serial
11:05 Podryw kontrolowany
11:35 Przyjaciele - serial
12:05 Idol
13:00 Adam i Ewa - serial
13:45 Apetyt na miłość-teleturniej
14:15 Z afrykańskiego pamiętnika - serial
15:15 Rozbij bank - teleturniej
16:20 Kosmiczne wojny - serial anim.
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:55 Crime Story
18:50 Różowa pantera - serial
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Jezioro marzeń - serial
21:00 Rodzina Zastępcza - serial
21:30 Świat według Kiepskich - serial
22:00 Spokojnie, to tylko awaria - komedia
23:45 Nagi patrol - serial
00:15 Informacje
00:35 Przyjaciele - serial
01:05 Playboy
02:10 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Serial anim.
08:30 Kurier
08:45 Opowieści Taty Bobra
09:00 Obiektyw
09:15 Przygoda w Krainie Jezior
09:25 Koneser
09:30 Kurier
09:45 Gość dnia
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:30 Kurier
10:40 Saga Jacksonów - serial
11:30 Kurier
11:45 Telekurier
12:45 Program rozrywkowy
13:15 To jest temat
13:35 Nauka i wojna - serial
14:45 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:30 Kurier
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
16:40 Obiektyw
17:00 Poza miastem
17:45 Psychiatria bez lęku
18:15 To jest temat
18:50 Do szczęścia inaczej
19:00 Obiektyw
19:30 U siebie
19:50 Tajemnice Śląska
20:20 Regiony kultury
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
22:15 Do szczęścia inaczej
22:25 Koneser
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Obiektyw
23:05 Eurotel Polska
23:50 Kino nocne

Czwartek 8.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy
10:00 Studio sport
10:10 Konin 2002
11:00 Abecadło dźwięków
11:05 Studio sport
11:15 Modelki; telenowela
11:40 Studio sport
11:50 Czas zmian; film
13:25 Studio sport
14:00 Panorama
14:10 Marzenia Marcina Dańca
15:05 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:30 Tata, a Marcin powiedział
15:40 Taksówka Jedynki
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:25 Święta wojna; serial
17:50 Złotopolscy; telenowela
18:50 Program lokalny
19:30 Panorama
20:00 Studio sport
21:10 M jak miłość; serial
22:00 Herbatka u Tadka
22:50 Wakacyjna Akademia
23:00 Panorama
23:35 Wydział śledczy; serial
00:35 Praca dla każdego
00:45 Nowojorscy gliniarze; serial
01:30 Ardena; film fab.

Polonia

08:00 Film animow. dla dorosłych
08:15 Aby do świtu; serial
08:30 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Spółka rodzinna; serial
09:45 Bolek i Lolek wyruszają w świat
09:55 Zgadnij odpowiedz
10:00 Przewodnik Włóczykija
10:20 Przygody dzielnego Sylvana; serial anim.
10:40 Kolorowe nutki
11:00 Szkoła bezpiecznego słońca
11:15 Kwadrans z medycyną
11:30 Antologia Literatury Emigracyjnej
11:50 Szansa na sukces
12:35 60-ty Zjazd Polskiego Instytutu Naukowego
12:45 Szkoły języka i kultury polskiej
13:00 Wiadomości
13:15 Twórcy naszej tradycji
14:05 Benefis Beaty Rybotyckiej
14:45 Lalki Władysława Starewicza
15:10 Wieści polonijne
15:25 Ze sztuką na ty
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel
16:25 Szkoła bezpiecznego słońca
16:40 Kwadrans z medycyną
16:55 Antologia Literatury Emigracyjnej
17:10 Babiniec
17:40 Szkoły języka i kultury polskiej
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:35 Bolek i Lolek wyruszają w świat
18:55 Zgadnij odpowiedz
19:00 Przewodnik Włóczykija
19:20 Podróż za jeden uśmiech; serial
19:50 Spółka rodzinna; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Twórcy naszej tradycji
21:55 Benefis Beaty Rybotyckiej
22:35 Album krakowskiej sztuki
23:00 Panorama
23:30 To widzowie podziwiali
00:10 Beata Poźniak
00:30 Szkoły języka i kultury polskiej
00:45 Wpinanie księżyca
01:30 Monitor Wiadomości
01:45 Podróż za jeden uśmiech
02:15 Miś Kudłatek
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Seriale anim.
08:50 Crime Story - serial
09:45 Jezioro marzeń - serial
10:40 Świat według Kiepskich - serial
11:10 Rodzina zastępcza - serial
11:40 Przyjaciele - serial
12:10 Słoneczny patrol - serial
13:00 Adam i Ewa - serial
13:50 Twój lekarz
14:20 Z głową w chmurach –serial
15:15 Magazyn muzyczny
16:15 Kosmiczne wojny - serial
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:50 Jednostka Delta - serial
18:50 Różowa pantera - serial
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Xena, wojownicza księżniczka - serial
21:00 Graczykowie - serial
21:30 Samo życie – serial
22:00 Idol
23:00 Boston Public - serial
00:00 Informacje
00:25 Graffiti
00:35 Przyjaciele - serial
01:05 Kino nocne
02:50 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Rycerze królestwa owadów - serial anim.
08:45 Kasztaniaki
09:15 Do szczęścia inaczej
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:40 Saga Jacksonów - serial
12:45 Program rozrywkowy
13:35 Nauka i wojna - serial
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
17:00 Tajemnice Śląska
17:45 Małe ojczyzny
18:50 Kinoman
19:30 Jak uciec przed lekarzem
20:00 Podpowiedzi w plenerze
20:20 Regiony kultury
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
23:05 Eurotel Polska 2002
23:50 Królestwo - serial obycz.

Piątek 9.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
10:00 50 lat TVP
10:45 Modelki; telenowela
11:15 Studio sport
12:00 Łowcy dinozaurów; film
13:30 Abecadło dźwięków
13:35 To twoja droga
14:00 Panorama
14:10 Stachursky-typ niepokorny
15:00 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:30 Tata, a Marcin powiedział
15:40 Taksówka Jedynki
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:25 Ach, jak przyjemnie!; telenowela
17:50 Złotopolscy; telenowela
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
20:00 Studio sport
21:05 50 lat TVP
21:55 Czterdziestolatek - 20 lat później; serial
23:00 Panorama
23:35 Żelazny labirynt; film
01:20 Przystanek Woodstock
02:20 Jimmi Reardon; film

Polonia

08:00 Film animow. dla dorosłych
08:15 Aby do świtu
08:35 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Spółka rodzinna; serial
09:45 Bolek i Lolek wyruszają w świat
09:55 Król zwierząt
10:20 Hrabia Kaczula; serial
10:45 Kolorowe nutki
11:00 Wielcy reformatorzy teatru
11:25 W rajskim ogrodzie
11:45 Sensacje XX wieku
12:15 Wpinanie księżyca
13:00 Wiadomości
13:15 Zespół adwokacki; serial
14:05 Hity satelity
14:20 Wieczór z Jagielskim
15:00 To widzowie podziwiali
15:40 Beata Poźniak
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel
16:25 Wielcy reformatorzy teatru
16:50 W rajskim ogrodzie
17:10 Nie tylko o...
17:30 Sensacje XX wieku
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:35 Bolek i Lolek wyruszają w świat
18:55 Król zwierząt
19:20 Hrabia Kaczula
19:50 Spółka rodzinna; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Zespół adwokacki; serial
21:55 Hity satelity
22:10 Bezludna wyspa
23:00 Panorama
23:30 Życie na gorąco; serial
01:00 Monitor Wiadomości
01:15 Szansa na sukces
02:00 Zaczarowany ogród Basi
02:15 Miś Uszatek
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim.
08:25 Program dla dzi
08:50 Jednostka Delta - serial
09:50 Xena, wojownicza księżniczka - serial
10:35 Graczykowie - serial
11:15 Podryw kontrolowany
11:45 Przyjaciele - serial
12:15 Strażnicy miasta - serial
13:10 Adam i Ewa - serial
13:45 Apetyt na miłość
14:25 Z afrykańskiego pamiętnika - serial
15:20 Disco relaks
16:20 Kosmiczne wojny - serial anim.
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:50 Crime Story - serial
18:50 Różowa pantera – serial anim.
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Jezioro marzeń - serial
21:00 Idol
22 00 Pierwszy rok służby - serial
23:00 Z Archiwum X – serial
00:00 Informacje
00:35 Różowe lata 70. - serial
01:05 Bezlitosny 2 - thriller
02:45 Muzyka na BIS

Białystok

07:00 Tommy i Oscar - serial anim.
08:30 Kurier
08 45 Dany, opowiedz mi – serial
09:00 Obiektyw
09:15 Kinoman
09:25 Koneser
09:45 Gość dnia
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:30 Kurier
10:40 Saga Jacksonów - serial
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:45 Program rozrywkowy
13:15 To jest temat
13:35 Nauka i wojna - serial
14:45 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
16:40 Obiektyw
17:00 Diagnoza
17:45 Magazyn turystyczny
18:15 To jest temat
18:50 Koneser
19:00 Obiektyw
19:30 Okiem reportera
20:05 Światowa liga - siatkówka
22:15 Żeglowanie na ekranie
22:25 Koneser
22:45 Obiektyw
23:05 Eurotel Polska
23:15 Raport policyjny
23:30 Kurier Polska
23:55 Kino nocne

Sobota 10.08.2002

TVP 2

08:00 Echa tygodnia
08:30 Spróbujmy razem
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
11:00 Barbara i Jan; serial
11:30 Diana: historia księżnej
12:20 Tom i Jerry; serial anim.
12:40 Studio sport
13:00 W 80 dni dookoła świata; film
15:10 Familiada
15:50 Studio sport
17:25 Na dobre i na złe; serial
18:30 30 ton!
19:00 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Koncert
21:50 50 lat TVP
22:50 Słowo na niedzielę
23:00 Panorama
23:35 Grób; film
01:10 Gala Boksu Zawodowego

Polonia

08:00 Echa tygodnia
08:30 Folkujemy
08:40 Skansenowe lata
09:00 Wiadomości
09:15 Grupa specjalna Eko; serial
09:40 Wakacje z Ziarnem
10:05 Hity satelity
10:20 Na kłopoty Bednarski; serial
11:15 Tam gdzie jesteśmy
11:50 Zaproszenie
12:15 Fitness Club; serial
13:30 Pamiętaj o mnie...
14:00 Wiadomości
14:10 Jan Serce; serial
15:05 Jestem
15:45 Nowa książka
16:00 Piraci
16:20 Janka; serial
17:45 Kawałek Polski
18:05 Teleexpress
18:20 Służyć Polsce i Polonii
18:30 Zwierzenia kontrolowane
19:00 Złoty pilot
19:25 Misja
19:55 VIII Festiwal Kultury Kresowej
21:45 Jan Serce; serial
22:40 Mój ślad w Telewizji
22:45 Nie tylko o...
23:00 Panorama
23:30 Całe zdanie nieboszczyka; serial
00:25 Czterech jeźdźców kabaretu
01:20 Kawałek Polski
01:35 Złoty pilot
02:00 Nie tylko dinozaury
02:15 Dziwny świat Kota Filemona
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Disco Relax
08:00 Twój lekarz
07:15 Wystarczy chcieć
08:30 Program religijny
09:00 Smocze opowieści - serial anim
09:30 Psotny Bill - serial
09:50 Jednorożec Kleo – serial anim
10:20 Power Rangers - serial
10:55 Disco Polo Live
11:50 Filmy fab.
15:30 Raz, dwa, trzy
16:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
16:30 Niewiarygodne, ale prawdziwe - serial
16:45 Informacje
16:55 Prognoza pogody
17:00 Program rozr.
18:00 Mecz - piłka nożna
19:45 Informacje
20:00 Prognoza pogody
20:05 Wojskowe Biuro Śledcze - serial
21:00 Miodowe lata - seria
21:40 Graczykowie- serial
22:15 Wymarłe miasto Planety Małp - film fantastyczny
23:55 Świadek koronny - thriller
01:40 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Czerwony pies Clifford - serial anim
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Reksio - serial anim
09:00 Obiektyw
09:10 Diagnoza
09:30 Koneser
09:35 Znane nieznane
10:00 Świat Polska 2002
10:30 Kurier
10:40 Prognoza pogody
10 45 Film fab.
12:30 Kurier
12:35 Sfinks - zagadki historii
13:30 Kurier
13:40 Prognoza pogody
13:45 Motoświat
14:15 Reportaż tygodnia
14:30 Kurier Polska
14:40 Prognoza pogody
14:45 Lizzie McGuire - serial
15:15 Książka dla dzieci
15:30 Kurier
15:35 Telenowyny
15:50 Telemagazyn
16:30 Kurier
16:35 Prognoza pogody
16:40 Okiem reportera
17:00 U siebie
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Program publicystyczny
18:30 Kurier
18:35 Świat Polska 2002
19:00 Obiektyw
19:20 Znane nieznane
19:30 Opowieści bałtyckie
19:45 Żeglowanie na ekranie
20:00 Noble House - serial
21:00 Telekurier bis
21:30 Kurier
21:45 Prognoza pogody
21:55 Przegląd gospodarczy
22:30 Kurier
22:40 Prognoza pogody
22:45 Obiektyw
23:00 Portrety
23:30 Kurier Polska
23:40 Prognoza pogody
23:50 Detektywi z kamerą - serial dok
00:40 Kino nocne

Niedziela 11.08.2002

TVP 2

08:00 Film dla niesłyszących
08:55 Słowo na niedzielę
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
10:45 Nie tylko dla komandosów
11:15 Podróż przez Amerykę Południową
12:05 Filmowe lato w Kazimierzu
12:25 Podróże kulinarne
12:55 W drodze
14:30 Studio sport
14:45 Familiada
15:15 Złotopolscy; telenowela
15:40 Studio sport
15:50 Szansa na sukces
16:40 Studio sport
18:15 Na dobre i na złe; serial
19:10 Program lokalny
19:30 Panorama
19:50 Filmowe lato w Kazimierzu
20:05 Za murami Watykanu; film dok.
21:05 Koncert
23:00 Panorama
23:30 Losowanie audiotele
23:40 Jest jak jest; serial
00:10 Tele-Maski 2002
01:05 Pozytywka; dramat

Polonia

08:00 Słowo na niedzielę
08:05 M jak miłość; serial
08:50 Nowa Tradycja
09:20 Biografie
10:00 Niedzielne muzykowanie
10:35 Trójka hultajska; komedia
12:00 Spółka rodzinna; serial
13:00 Anioł Pański
13:15 Otwarte drzwi
13:45 Koncert w Zamku Królewskim
14:00 Transmisja Mszy Świętej
15:00 Stawka większa niż życie; serial
16:00 Graj z Kuroniem
16:30 Święta wojna; serial
16:50 Znasz - li ten kraj
17:15 Biografie
17:55 Teleexpress
18:10 Szept prowincjonalny
18:30 M jak miłość; serial
19:10 Nie tylko o...
19:25 Dom Polski w Rumunii
19:55 Kochamy polskie seriale
20:20 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 VIII Festiwal Kultury Kresowej
23:00 Panorama
23:30 Ostatni krąg; film
00:25 Mój ślad w Telewizji
00:35 Ekstradycja 2; serial
01:30 M jak miłość; serial
02:15 Przygody Bolka i Lolka
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Disco Polo Live
08:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
08:30 Program religijny
09:00 Smocze opowieści, serial anim.
09:30 Psotny Bill - serial
09:55 Szkoła przetrwania
10.30 Power Rangers - serial
11:00 Disco Relax
12:00 Słoneczny Patrol, serial
13:00 Film fab.
14:40 Strażnicy Miasta - serial
15:35 Benny Hill - serial kom.
16:05 Niewiarygodne, ale prawdziwe - serial
16:30 Fundacja Polsat
15:45 Informacje
16:55 Prognoza pogody
17:00 Polski Monopol Loteryjny „Fortuna"
17:05 Samo życie - serial
18:00 Mecz - piłka nożna
19:45 Informacje
20:00 Prognoza pogody
20:05 V.I.P. - serial
21:00 IDOL
22:00 Zawieszeni na drzewie - komedia
23:45 Siostry i inni znajomi - dramat
01:35 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Tęczowy domek – serial anim.
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
09:00 Obiektyw
09:10 Sami o sobie
09:55 Koneser
10:00 Teleplotki
10:30 Kurier
10:40 Prognoza pogody
10:45 Film fab.
12:30 Kurier
12:35 Smaki świata - serial
13:00 Wielkie romanse XX wieku
13:30 Kurier
13:40 Prognoza pogody
13:45 Świat z TVB
14:00 Reportaż
15:00 Pod Twoją Obronę
15:30 Kurier
15:35 Film dok.
16:30 Kurier
16:35 Prognoza pogody
16:40 U źródeł wiary
17:00 Podpowiedzi w plenerze
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Telemagazyn
18:30 Kurier
18:35 Teleplotki
19:00 Obiektyw
19:20 Koneser
19:30 Opowieści bałtyckie
19:45 Muzyczne lato
19:50 Film fab.
21:30 Kurier
21:50 Od niedzieli do niedzieli
22:15 Książka tygodnia
22:30 Kurier
22:40 Prognoza pogody
22:45 Obiektyw
23:00 Sport
23:30 Kurier
22:45 Prognoza pogody
23:50 Siatkówka plażowa
00:50 Magazyn sportowy

NASZ MUNDIAL

Drużyna piłkarska „Chemik-Batory“ po raz kolejny potwierdziła, że jest najlepsza

ciąg dalszy ze str. 1

W piątkowe popołudnie na boisku Ośrodka Wypoczynkowego „Kupalinka” koło Grodna odbyła się uroczysta inauguracja mistrzostw, w których spotkały się młodość i doświadczenie, chęć walki i zapał, szczęśliwy przypadek i prawidłowość. Tegoż dnia odbyły się pierwsze mecze.

Mistrzostwa po losowaniu rozpoczęli grodnianie: drużyny „Chemik-Batory” i „Odelsk”. Powitanie drużyn, symboliczne pierwsze uderzenie i — piłka na kilka godzin zawładnęła umysłami uczestników turnieju i kibiców.

Z trudem w pierwszej połowie meczu udawało się piłkarzom „Odelska” bronić swojej bramki przed tak silnym przeciwnikiem, jak drużyna „Chemik-Batory”. Ale już w drugiej połowie gry Polakom z Odelska wróciła pewność i zgranie. W efekcie piłka częściej dostawała się na połowę boiska przeciwnika i na 2 gole batorowiczów udało się odpowiedzieć jednym.

W pojedynku Oszmiany-Słonim napór i aktywność słonimian zrobiły swoje: oszmiańscy piłkarze poczuli się zamieszani i ta niepewność kosztowała ich drogo: osiem razy piłka wpadała do ich bramki.

Następnego dnia napięcie mistrzostw osiągnęło szczyt: odbyły się zażarte walki „Odelsk” — Oszmiany o III miejsce oraz finał Słonim — „Chemik-Batory”.

Młodzi kibice zajęli najlepsze miejsca: jak wróble oblepili drzewko obok jednej z bramek i głośno kibicowali. Emocje rosły. Były to na swój sposób mecze Turcja-Korea, Niemcy-Brazylia. Oczywiście, nie można było porównywać poziomu profesjonalnego, ponieważ uczestnicy tych mistrzostw przeważnie pracują w jakichś zakładach, firmach czy studiują, a piłką nożną zajmują się w swoim czasie wolnym. Jednakże duch zdrowej rywalizacji sportowej jest im bardzo bliski.

Podczas mistrzostw pracy wystarczyło zarówno komitetowi organizacyjnemu, zapewniającemu boisko i pobyt uczestników, jak i sędziom: Francowi Leciago, Jerzemu Kuncewiczowi, Leonidowi Kurstakowi, Kazimierzowi Sulimie i Włodzimierzowi Sierko. Lekarzowi Jerzemu Kisielewskiemu nie jeden raz przyszło goić „wyniki” męskiej walki, a do najbardziej zawziętego piłkarza, który uszkodził nogę, wezwano pogotowie. Na szczęście obeszło się bez poważnych następstw.

„Odelsk” wywalczył III miejsce, a w finale Słonim i „Chemik-Batory” pokazały wyrównaną piękną grę z ostrymi momentami i pięknymi bramkami. Pomimo ogromnej woli walki Słonimia, batorowicze nie przerwali swego triumfalnego szlaku: zwycięstwo wywalczyli z wynikiem 2 do 1. Tym samym „Chemik-Batory” potwierdził, że jest mocnym, zgranym zespołem. W pierwszej części Mistrzostw Obwodu Grodzieńskiego w Piłce Nożnej drużyna, która prezentuje Zakład “Azoty” i KS “Batory”, zajęła I miejsce wśród 12 drużyn i miała nieprzerwanie 40 kolejnych meczów wygranych.

1 - Uczestnicy mistrzostw; 2- finał: "Chemik-Batory" czy Słonim?; 3-rozpoczęcie za parę minut; 4-Polacy, gola!; 5- uroczyste zamknięcie; 6- główny puchar wręcza Kazimierz Znajdziński batorowiczom; 7- "Odelsk" - Oszmiana; 8- słowa powitania uczestnikom Dymitra Korola, prezesa KS "Batory"

Zdobywcy I-III miejsc

26.07.2002r.
„Chemik-Batory”: „Odelsk” — 2: 1
Oszmiana: Słonim — 0: 8
27.07.2002r.
„Odelsk”: Oszmiana — 4: 2
Słonim: „Chemik-Batory” — 1: 2

1. **„Chemik-Batory”**
2. **Słonim**
3. **„Odelsk”**
4. **Oszmiana**

otrzymali dyplomy, puchary, czwarta drużyna — nagrodę pocieszenia, a słodki prezent fair play — „Odelsk”. Drużynom także uroczyście wręczono dyplomy Konsulatu Generalnego RP w Grodnie za udział w tym turnieju, a KS “Batory” za organizacje mistrzostw. Prezenty dostali najlepsi piłkarze mistrzostw: Aleksander Dziekało (Słonim), Wiaczesław Poczobut (Odelsk), Witalij Jurewicz (Oszmiana) i Ilia Slesarczuk (Grodno). Na zakończenie — tradycyjny szampan z pucharów i zbiorowe zdjęcie.

Uczestnicy mistrzostw dzielą się wrażeniami:

Oleg Barcewicz:

-Fajna atmosfera, dobra organizacja, pole też jest niezłe... Mogliśmy zagrać trochę lepiej, chociaż czuło się wytrwałość, wolę walki. Trochę zabrakło, żeby wejść do finału. Ale trzecie miejsce też jest dobre.

Franciszek Piasecki:

-To drugi turniej piłkarski, który udał się KS „Batory”. Zawodnicy specjalnie nie przygotowują się, każdy pracuje w zakładzie czy firmie i, biorąc pod uwagę to, poziom jest dość przyzwoity. Od samego dzieciństwa uprawiałem różne sporty: siatkówkę, koszykówkę, lekkoatletykę, nawet szachy. Są mi bliskie sporty zimowe, ale piłka nożna przede wszystkim. Sport jest częścią mojego życia. W pierwszym meczu nasza drużyna - „Odelsk” miała bardzo silnego przeciwnika i przegraliśmy tylko 2:1. Nawet nie spodziewaliśmy się, że uda się nawiązać walkę. W drugim meczu może słabiej wypadliśmy, mieliśmy mniej wymagającego przeciwnika, ale wygraliśmy.

Wiktor Słoma:

-Jestem przedstawicielem drużyny rejonu grodzieńskiego, w której są piłkarze z całego rejonu. Nie powiedziałbym, że trenujemy regularnie. Pierwszy mecz drużyny bardzo mi się spodobał. Był dla mnie niespodzianką. Ten turniej daje możliwość wypróbować swoje siły tym, którzy nie mają wysokich wyników w sporcie. Daje okazje zagrać w prawdziwą piłkę. Myślę, że podczas następnego turnieju wypadniemy jeszcze lepiej.

Franc Kazak, „Chemik--Batory”:

Piłkarze „Batorego” są zadowoleni z gry. Ale było ciężko, ponieważ graliśmy drugim składem, pierwszy przygotowuje się do mistrzostw obwodu grodzieńskiego. Wygraliśmy 2 do 1, ale mogliśmy strzelić więcej bramek. Dobra była organizacja, pogoda dopisała, wszystkim się podobało.

Kazimierz Znajdziński, sędzia główny mistrzostw:

- Mecze były na bardzo dobrym poziomie. Drużyna - „niespodzianka” to drużyna ze Słonimia i drużyna rejonu grodzieńskiego „Odesk”. Strzelono wiele pięknych bramek.

Drużyny „Batorego” ze Słonimia i Odeska grały na bardzo dobrym poziomie, niestety drużyna z Oszmiany straciła w grze ze Słonimem 8 bramek, to za dużo.

Myślę, że w następnym roku wezmą udział 6, a może i więcej drużyn, np. z Nowogródka, z Lidy. Drużyna z Lidy wyjeżdża do Warszawy, więc do nas dojechać nie mogła. Myślę, że będą zaproszeni goście z Polski, np. drużyna z Sokółki „Sokół”. O przyszłości mistrzostw i ich rozwoju mówiliśmy podczas spotkania towarzyskiego organizatorów, sędziów i kierowników drużyn.

Piłka nożna jest lubianą dyscypliną. Nasz turniej zebrał dużo kibiców w różnym wieku. Wskazuje to na wielkie zainteresowanie.

Dymitr Korol, prezes KS „Batory”:

- Cieszę się, że nasze plany udało się należycie zrealizować: regulamin był opracowany, mieliśmy dobrych wykonawców, organizacją zajmował się cały zarząd „Batorego”.

To jest trzecia większa impreza naszego klubu. Nie zrealizowaliśmy wszystkiego, nie ściągnęliśmy najlepszych zespołów województwa grodzieńskiego oraz z innych obwodów, nie przeprowadziliśmy planowanych eliminacji w obwodach. Ograniczyła to strona finansowa. W przyszłym roku postaramy się przeprowadzić eliminacje na skalę całej republiki.

Uważam, że atmosfera była przyjazna, chociaż w tej twardej, męskiej walce nie obeszło się bez starć. Towarzyszą one każdej imprezie sportowej. Sędziowanie było bardzo dobre. Oprócz naszego głównego sędziego Kazimierza Znajdzińskiego w imprezie wziął udział prezydent Federacji Piłki Nożnej Województwa Grodzieńskiego Franc Leciago.

Teraz kolejnym przygotowywanym przez klub przedsięwzięciem jest Letnia Olimpiada Związku Polaków. Jest to impreza sportowo-rekreacyjna, przeprowadzenie której planujemy na początek września br.. O warunkach i szczegółach uczestnictwa poinformujemy w „Głosie znad Niemna”.

Tatiana ZALESKA
Fot.J.WANIUKIEWICZ

Podziękowanie

Zarząd KS „Batory” przy ZPB składa serdeczne podziękowania Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” na ręce Adama Bekisza za wsparcie ipomoc w organizacji Mistrzostw Związku Polaków w Piłce Nożnej, Renisławowi Walterowi, po. Konsula Generalnego RP w Grodnie, za wsparcie inicjatyw klubu sportowego oraz Franciszkowi Leciago, prezydentowi Federacji Futbolu Obwodu Grodzieńskiego.

Drużyna ze Słonimia

Drużyna “Chemik-Batrory”

Drużyna “Odelsk”

Losy przeplatane

Wspomnienia Edmunda Kolendy

Pamiętam wydarzenia poprzedzające wybuch II wojny światowej. Pewnego razu przyszedł do nas mój dziadek, ojciec mojej matki, Jan Kirol i opowiedział o strasznych znakach na niebie, które widział minioną nocą.

Mówił, że coś podobnego widział przed I wojną światową. Wyglądało to, jak walka czerwonych i czarnych obozów na południowej części nieba. Mój ojciec wysłuchał go i potwierdził, że też widział znaki na niebie, jakby dwa olbrzymie słupy zbliżały się do siebie.

-Wojna jest nieunikniona- powiedział dziadek, ale ojciec w to nie uwierzył. Nikt nie chciał wierzyć, że może wydarzyć się coś tak strasznego.

W sierpniu 1939r. stałem się świadkiem rozmowy pomiędzy moim ojcem i nauczycielem szkoły początkowej Piątkowskim. Przyszedł on dowiedzieć się, czy mój ojciec w tym roku odda dzieci do szkoły.

-Dwoje na pewno, a temu (wskazał na mnie) *brakuje jeszcze kilka miesięcy, ale to już duży chłopiec, proszę zobaczyć.*

-Duży to duży- powiedział nauczyciel - *ale niech jeszcze rok zaczeka, bo 7 lat jeszcze nie skończył, a poza tym, nie wiadomo, czy te starsze będą się uczyć. Mam radio i słyszałem, że w Europie, a może i na całym świecie, panuje wielki pożar.*

Bardzo się wtedy przestraszyłem. Słyszałem wcześniej od mojej ciotki Tercjarki, że przyjdzie taki czas i szatani będą jeździć po wioskach. Będą zmuszać ludzi do podpisania się krwią w czerwonej książce, aby wyrzekli się Boga. A jeśli odmówią, to pójdą do pieca.

1 września 1939r. siostra i brat przyszli ze szkoły i powiedzieli o wybuchu wojny z Hitlerem. Na wsiach zapanował popłoch, ludzie zakopywali w sadach i ogrodach beczki i kufry ze zbożem. Wszystkie rozmowy były prowadzone jedynie o tym, że przyjdą Niemcy i zagarną wszystko, że zapanuje głód.

Ogłoszono mobilizację. Zabierali konie, wozy, rowery, powoływali do wojska rezerwistów. Chodziłem z matką pożegnać się z jej bratem, moim chrzestnym Wacławem Kirolem z Waszkiel. Pamiętam, jakby to było dziś, że bardzo płakała babcia Emilia. Chrzestny wszystkich ucałował, zostawił mi znaczki, które kiedyś dostał w wojsku, i kopertę z pocztówkami „Stroje Polskie". Na pożegnanie powiedział mi: *„Bądź zdrów, synku, do zobaczenia."* Wziął plecak i wyszedł. W domu czekał na nas z matką ojciec, który po naszym powrocie rzekł: *"Nie płaczcie moi drodzy, na pewno wróci. Ja też byłem na wojnie. Wróciłem żywy i cały, bo nigdy nie zapomniałem o Bogu. Pomódlmy się teraz, żeby tak się stało."*

Moje rodzeństwo zawsze przynosiło ze szkoły jakieś wiadomości. Uprzedzono ich przed bombardowaniami i nawet rozdano papier do oklejenia szyb. Poinformowano również o szpiegach i dywersantach, którzy rozrzucali różne wybuchające przedmioty i zatruwali studnie. Organizowano straż nocną, gospodarze po dwoje patrolowali przez całą noc ulice wsi.

Bohater Józef Więcis, 1938r.

Wój Michał Kirol. Policjant lwowski, 1940r.

Byłem na pastwisku, kiedy zadrżała ziemia i pojawił się ogromny słup dymu w kształcie krzyża. Dowiedzieliśmy się później, że została wysadzona prochownia i skład amunicji. Zrobiono to, żeby nie oddawać tych obiektów wrogowi, który nieoczekiwanie, jak potężny pies wkradł się od wschodu. Chciał pośpiesznie połączyć się ze swoimi faszystowskimi braćmi, by przy spotkaniu zrobić wspólną defiladę w Brześciu.

Bóg wysłuchał naszych modlitw i mój chrzestny szczęśliwie wrócił do domu. Za jakiś czas wrócił i wuj Michał, policjant lwowski, który uciekł przed bolszewikami.

Stryjeczny brat mojej matki Józef Więcis ze wsi Adwierniki, bardzo wycieńczony, ale szczęśliwy, że cudem uszedł z życiem, przyszedł do nas i opowiadał, jak mu udało się uniknąć niewoli sowieckiej. Stało się tak jedynie dzięki mądrości i odwadze ich dowódcy, który po odbiciu ataku bolszewików zebrał wszystkich żołnierzy i powiedział: *"Bracia żołnierze, nie oczekiwaliśmy tego, że Rosja Sowiecka, która uchodziła za pokojowe państwo pracowników i chłopów, tak nagle złamie traktat pokojowy i napadnie na Polskę. Wolność i niepodległość zostały zagrożone, zaciśnięto nas w wielkie żelazne kleszcze. Bolszewicy wsadzili nam bagnet w plecy. Polska takiej wojny na dwóch frontach długo nie wytrzyma, nie chcę dopuścić niepotrzebnego przelewu krwi. Po takim boju, jaki im tu daliśmy, jeszcze nie długo, a może wcale w tym miejscu nie będą więcej atakować. Noc jest waszą matką, wojna jest dla nas skończona, uciekajcie do domów!"* A sam wyciągnął pistolet i strzelił sobie w głowę.

Opowiadając to wszystko moim rodzicom, siedząc przy stole z kieliszkiem wódki w ręku, ze łzami w oczach Józef Więcis wspominał ten straszny i ciężki czas. Radował się natomiast tym, że udało mu się spalić sowiecki czołg. *"Rzuciłem granat, a on powoli jechał dalej i strzelał, aż mnie złość ogarnęła, że zabija naszych żołnierzy. Chwyciłem wtedy kilka granatów i rzuciłem z tyłu, gdzie znajdował się bak z benzyną, i czołg w mgnieniu oka stanął w ogniu. Załoga czołgu zginęła, ponieważ zdetonował w nim zapas naboi. Stał się cud, że jestem tu razem z wami"*- opowiadał. *"Dzięki Bogu wróciłeś i wielu już wróciło z okolicznych wiosek, tylko z naszej nikogo nie ma"*- mówił ojciec.

W tym samym czasie usłyszeliśmy płacz i lament na ulicy. Wybiegłem zobaczyć, co się dzieje. Płakała sąsiadka Maryla Cienachowska, szła za bosym mężczyzną w łachmanach, który niósł kosę na ramieniu, jakby gdzieś kosił siano na łące. Kobieta płakała i pytała, czy nie spotkał jej synów Jerzego i Zygmunta, od których już dawno nie było żadnych wiadomości. Później tylko dowiedzieliśmy się, że dostali się do niemieckiej niewoli i pracowali na roli u niemieckich gospodarzy.

Stanisław Rusielewicz był pierwszym żołnierzem z naszej miejscowości, który wrócił do domu. Opowiadał on, że był w niewoli sowieckiej. Wieziono ich do Rosji w starym "cielętniku". W podłodze wagonu była wielka dziura, którą udało się powiększyć i przez nią uciec. Mundur zamienił na stare łachmany i kosę. Powrót do domu był trudny i niebezpieczny, ponieważ należało unikać spotkania nie tylko z rosyjskimi żołnierzami, ale i miejscowymi Białorusinami.

Był pochmurny deszczowy dzień. Pod czas obiadu przejechał przez naszą wieś Straczuny - pierwszy rosyjski samochód ciężarowy. Na szoferce stał karabin maszynowy, obok którego było 4 żołnierzy. Za kwadrans zobaczyliśmy pierwsze oddziały piechoty z bagnetami na broni. Wydawało mi się wtedy, że żołnierze byli bardzo mali, bagnety natomiast mieli ogromne. Szli dość długo, niektórzy zaglądali do domów, prosząc o chleb lub coś innego do jedzenia. Do nas też wpadł jeden taki młody żołnierzyk. Ojciec ukroił z ogromnego bochna chleba domowego dużą pajdę, a ciotka Józefa nalała mleka, matka dała żołnierzowi kawałeczek sera. Zaraz zjawili się jego koledzy, wyciągając ręce do jedzenia, proponując pieniądze. Ale ojciec powiedział: *"Nie znam waszych pieniędzy i nie są mi one, zresztą, potrzebne. Mam wszystko, czego mi potrzeba, a was po prostu częstuję."* Zapamiętałem na całe życie, jak jeden z żołnierzy położył sobie otrzymany kawałek sera na dłoni i zapłakał, mówiąc do mojej matki: *"Droga mamusiu, ja mam już 20 lat, a nie wiem co to jest, nigdy czegoś takiego nie próbowałem."*

Był czas kopania ziemniaków i wszyscy od małego do dużego byli na polach. Z Radunia do Lidy prowadzili grupę aresztowanych żołnierzy, którzy mówili: *"Towariszczi, nie wiertie im, oni nas obmanuli, goworili, czto zdieś s gołodu dochnut, a tut w mołokie kupajutsia!"*

Każdy człowiek ma swoją wyznaczoną drogę i każdy musi nieść swój krzyż, który da mu Bóg.

Po prawej stronie matka autora Helena Kirolówna, 1920r.

Po prawej stronie ojciec autora Konstanty Kolendo, 1915r.

Wszystkie lasy dookoła były wypełnione żołnierzami sowieckimi. Pewnego razu zaprosili mieszkańców pobliskich miejscowości na koncert, a w następnym dniu z samego rana przyszedł do mojego ojca jeden żołnierz i podał mu paczkę soli (1kg).

-Chcę spróbować masła domowej roboty- powiedział.

-To dobrze- powiedział mój ojciec. — *Dam ci kilogram masła.*

Żołnierz był bardzo zdziwiony i nie chciał brać tak dużo. Mówił, że nie zje tyle, ale mój ojciec powiedział: *"Nie zjesz sam, to ci koledzy pomogą, zabieraj wszystko i koniec tego interesu!"* Żołnierz podziękował serdecznie i poszedł, ale koledzy chyba go zgubili, ponieważ tego samego dnia wieczorem przyprowadzili go dwaj oficerowie do naszego domu i chcieli się dowiedzieć, czy rzeczywiście ojciec kupił u niego sól. Ojciec od razu zrozumiał o co w tym wszystkim chodzi i powiedział: *"Nie kupiłem, a zamieniłem się, praca za pracę, tak jak kiedyś Lenin proponował robić. Chciał, żeby pieniądze były zlikwidowane. Ja to bardzo dobrze pamiętam, bo byłem w tym czasie w wojsku w Petersburgu. Proszę was panowie, powiedźcie mi ile pracy należy włożyć w wyprodukowanie kilograma soli i ile — masła? Czy nie powinniście mi przynieść jeszcze z 10 kg, żeby wyrównać straty".* Oficerowie po tych słowach od razu przestali się złościć, nie wiedzieli co powiedzieć. Przeprosili tylko, a jeden z nich wyciągnął z torby duży kawałek cukru i dał mi, pożegnali się i odeszli do lasu. Pewnie zrozumieli, że nie na tego "kułaka" trafili. Często bowiem słyszeliśmy: *"Zdzieś wsie kułaki"*, *"Kułackije mordy"* i *"Po was wsiech Sibir płaczìet"*. My natomiast nazywaliśmy ich: *"Śmierdzące łachmany"*, bo od nich bardzo cuchnęło. Na pewno byli czymś wysmarowani.

Noce były już dość chłodne i żołnierze nocowali w stodołach, a oficerowie w domach. Pewnej nocy obudził mnie stuk do okna. Oficer wstał i otworzył okno. Ktoś powiedział, że sytuacja jest bardzo ciężka, ponieważ do Baranowicz nie przywieźli chleba.

Z rana matka napiekła blinów, usmażyła słoninę z kiełbasą. Zagotowała mleko, zrobiła kakao i podała oficerom na śniadanie. Bardzo długo dziwili się, że jest to naturalne kakao i tak po prostu podaje się je każdemu. Poprosili pokazać im opakowanie z kakao, długo czytali, przyglądali się, jakby to był jakiś cud. Następnym cudem był dla nich kawałek słoniny grubością ok. 15 cm. Po śniadaniu, jak został w domu tylko jeden oficer, powiedział do mojego ojca: *"My szli k wam, cztoby oswobodit was od panow, kotoryje biedniakami paszut, a zdzieś wsie pany i oczień mnogo koniej. Niczìego nie ponimaju."* Wkrótce po przyjściu "wyzwolicieli spod jarzma pańskiego" została wytyczona granica litewska i postawiona straż graniczna. W tym miejscu nigdy nie było granicy między Polską a Litwą. Biegła ona po strumieniu w miejscowości za Dociszkami.

Kończyły się najpotrzebniejsze rzeczy codziennego użytku: zapałki, sól, cukier, nafta, mydło. Nadchodziła ciemna jesień. Szukając wyjścia z tej ciężkiej sytuacji, zaczęto do oświetlenia używać łuczyn sosnowych, każdą zapałkę rozdzielano na dwa, robiono również łuczywo i krzesano ogień. Na naszych terenach nie było sklepów, na Litwie natomiast było wszystko. Niektórzy, najbardziej przebiegli, przedostawali się przez granicę i zdobywali niezbędne rzeczy, wymieniali coś na coś. Ale najwygodniejszą sprawą było przeprowadzanie przez granicę Żydów. Tak było zimą 1939- 1940 roku, nastąpiła masowa ucieczka Żydów. Na granicy niebezpieczeństwo czyhało tylko ze strony radzieckiej, a po drugiej stronie czekała wolność. Do granicy dowożono ich saniami, a tam brali bagaże i małe dzieci na ręce, chowając się w bagnistych krzakach, wyczekiwali aż przejdzie straż graniczna, która nigdy nie stała w jednym miejscu. Mrozy sięgały wtedy do - 40 °C.

cdn.

Edmund KOLENDO

Z LISTÓW CZYTELNIKÓW

Prezydenci z banknotów

Aleksander Hamilton, generał i mąż stanu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, ur. na wyspie Newis w 1757r.

Brał czynny i ważny udział w północno-amerykańskiej wojnie o niepodległość (1775-83), najpierw jako adiutant Washingtona, a od 1798r. — drugi dowódca wojsk amerykańskich, mających występować w grożącej wojnie z Francją, a po śmierci Washingtona- naczelny dowódca, aż do chwili zawarcia pokoju.

Jako członek Zgromadzenia Prawodawczego (konstytuanty) uczestniczył w ułożeniu nowej ustawy zasadniczej państwa (konstytucji).

W latach 1789-97 piastował urząd sekretarza skarbu w administracji Washingtona. Od 1787r. przywódca federalistów, dążących do zjednoczenia stanów i silnej władzy federalnej. Był zwolennikiem takich ekonomicznych posunięć, przy których rząd federalny mógłby wspierać małe gałęzie przemysłu poprzez subsydia i protekcjonistyczne taryfy.

Będąc ministrem skarbu uporządkował finanse i zgłosił projekt utworzenia Pierwszego Banku Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, a także wzięcia na barki rządu wszystkich długów, jakie utworzyły się u byłych kolonii w czasie wojny o niepodległość. Projekt został przyjęty. Pierwszy Bank Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej był otwarty w 1791r. i przetrwał do 1811r., a długi kolonii- pogaszone, w przeciwieństwie do opozycjonistów-demokratów, którzy rozwój kraju widzieli w gospodarstwie farmerskim, Hamilton twierdził i z uporem bronił poglądów, że kraj powinien się rozwijać w oparciu o flotę, przemysł i banki.

Był przeciwnikiem Rewolucji Francuskiej i rzecznikiem neutralności w rozpoczętej w 1792r. wojnie w Europie.

Zginął w pojedynku w 1804r., mając 47 lat.

Opracował Henryk STYBANIEWICZ, Brześć

Milczący świadkowie przeszłości

Na skraju Mińska, tam, gdzie rozpoczyna się las, rozciąga się dziwny ogród. Jego piękno tworzą nie subtelne róże i wytworne orchidee, a kamienie. Starożytne głazy z epoki lodowcowej.

Milczące głazy

Na Białorusi często używa się porównania *„dużo, jak kamieni"*. Naprawdę, na terenie naszego kraju jest ich dużo. Na pierwszy rzut oka może się wydać, że kamienie to straszne milczki. Jednak, jeżeli poznać ich język, to głazy mogą opowiedzieć wiele ciekawych rzeczy o swojej historii. Wszystkie kamienie, których rozmiary w średnicy przewyższają 10 cm, należą do głazów. Na Białorusi nazywane są „wałunami", wyraz ten pochodzi od ogólnosłowiańskiego czasownika „walać się", co odpowiada rzeczywistości: takie kamienie naprawdę walają się w różnych miejscach. Głazy spotykane są jeszcze tylko na północy Europy i w Ameryce Północnej. Jak znalazły się w naszym kraju?

Około 1 mln lat temu w górach Skandynawii utworzył się gigantyczny lodowiec, który zsuwał się na południe. Odrywał on po drodze kawałki skał, niósł ze sobą kamienie i piasek. Wśród lodowcowych trofeum znalazły się więc i głazy.

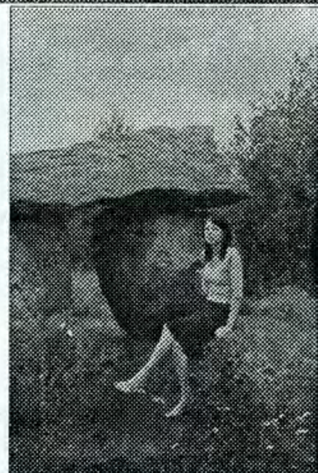
Ludzie taki kamień porównywali do wieczności, trwałości, stałości, dlatego często zwracano się do nich, żeby uwiecznić imiona i sprawy bohaterów narodowych, a nawet swoich bliskich. Tak np. w naszym kraju znajduje się głaz Tadeusza Kościuszki, Adama i Maryli (jako pomnik miłości wieszcza Adama Mickiewicza do Maryli Wereszczakówny), głaz pamięci Macieja Buraczka (pseudonim klasyka literatury białoruskiej Franciszka Bohuszewicza).

Niestety z każdym rokiem głazów zostaje coraz mniej. Naukowcy twierdzą, że te „kamienie-podróżnicy" mogą dużo opowiedzieć o geologicznej przeszłości i bogactwach kraju. Jak okruszek duchowego i materialnego życia ludzi, większość z nich trafiła do spisu pomników historii i kultury Białorusi.

Właśnie dla zrozumienia ważności „wałunów", dla zachowania najkosztowniejszych starożytnych kamieni stworzono w 1985r. eksperymentalną bazę- muzeum przy Akademii Nauk RB. Ale przecież ogromy głaz nie można przewieźć do sali muzeum. Utworzono salę do obserwacji i ulokowano zbiory muzealne pod gołym niebem. Niech sobie leżą tak, jak kiedyś w polu. Muzeum podzielone jest na 5 działów, każdy z nich przedstawia jedną z osobliwości głazów. Pierwszy z nich nosi nazwę „Mapa", jest największy i najciekawszy. Pokazane są tu nie tylko granice Białorusi, ale i jej główne rzeki oraz wyżyny. Głazy na tej mapie są rozmieszczone właśnie w tych miejscach, gdzie zostały zebrane. W miejscu tym można w ciągu 5 minut obejść cały kraj. Można sobie chodzić i podziwiać tę Białoruś w miniaturze, trzeba tylko użyć swojej wyobraźni.

Drugi dział opowiada o ojczyźnie głazów. Są tu wyeksponowane różnorodne kamienie, które występują w swojej miejscowości tylko w jednym miejscu i na niewielkiej przestrzeni. Trzeci dział przedstawia różnorodność składu głazów. Czwarty nazywa się „Forma" i oczywiście przedstawia kamienie o niezwyczajnej formie. Są tu kamienie w kształcie sześcianu, piramidy, elipsoidy, kuli. Piąty dział „Kamień w życiu człowieka" jest poświęcony roli kamienia w życiu mieszkańców naszego kraju. Znalazłam tutaj nie tylko starożytne i współczesne wyroby z kamienia, ale i głazy z zakodowanymi napisami. Te bryły są pomnikami historii i kultury.

Przy drogach, rzekach

Autorka w „sali muzealnej"

i w lasach leżą pokryte mchem tajemnicze głazy. Tak samo milcząc, leżały one i 20 tys. lat temu, kiedy tę ziemię zamieszkiwali starożytni myśliwi, podczas osiedlania się tu pierwszych plemion słowiańskich. Te kamienie pamiętają bratobójcze wojny Rusi Kijowskiej i inne wydarzenia historyczne. Głazy te tworzą nieodłączną część krajobrazu, bez nich przyroda niesamowicie zbiednieje...

Julia JASIŃSKA

PODSUMOWANIE KONKURSU

Dziękujemy wszystkim Czytelnikom, którzy nadesłali odpowiedzi na konkurs *„Znane dni w historii"*. Rozwiązanie jest następujące: 1- a, 2- a, 3- c, 4- b, 5- a, 6- c, 7- a, 8- c. Doskonałą wiedzą historyczną popisali się: **Aleksander MIEDZICKI** z Mińska, **Józef TROCKI** z Lidy, **Paweł ŻEBROWSKI** z Wołkowyska, **Cecylia TRYZNO** z Berezy, **Wiktor ANISZCZYK** z Grodna, **Genadziusz IWANCZYN** z Mińska, **Aleksandra DZIEŃGOWSKA** z Trumpiszek, **Olga TITOROWA** z Postaw, **Helena PIETKIEWICZ** z Postaw, **Aldona RODZIEWICZ** z Nowego Dworu. Nagrody (piękne wydania z serii „Arcydzieła literatury światowej" — W. Shakespeare, H. de Balzac i J. Swift) — wysyłamy do **Józefa TROCKIEGO, Aleksandra MIEDZICKIEGO i Aleksandry DZIEŃGOWSKIEJ**. *Gratulujemy zwycięzcom!*

DANIE TYGODNIA

Gęś z jabłkami

Gęś, 5 dag masła, 1 kg kwaśnych jabłek, 4 ząbki czosnku, majeranek, sól, pieprz.

Gęś płuczemy, suszymy, nacieramy czosnkiem roztartym z solą, pieprzem i majerankiem, pozostawiamy na godzinę. Jabłka myjemy, kroimy na ćwiartki, czyścimy z gniazd nasiennych. Wypełniamy gęś jabłkami, zaszywamy, wkładamy do brytfanny, polewamy stopionym masłem, skrapiamy wodą i wstawiamy do gorącego piekarnika (200°C). Pieczemy, polewając sosem i skrapiając wodą, aż będzie miękka. Sos podajemy w sosjerce.

PYTANIE - ODPOWIEDŹ

Jakie są organizacje lub związki Białorusinów w Polsce?
Andrzej M. Baranowicze

- W Polsce działa cały szereg organizacji społecznych zrzeszających Białorusinów. Najstarszą i najbardziej znaną organizacją białoruską jest Białoruskie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne. Drugą co do wielkości po BSSK jest Związek Białorusi w RP. Oprócz tego aktywnie działają Stowarzyszenie Dziennikarzy Białoruskich, Białoruskie Towarzystwo Historyczne, literackie stowarzyszenie Villa Sokrates oraz Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska-Białoruś. W Polsce regularnie ukazują się: tygodnik „Niwa" i miesięcznik „Czasopis". Są też organizacje młodzieżowe: Białoruskie Zrzeszenie Studentów oraz Związek Młodzieży Białoruskiej. Wszystkie te organizacje działają przede wszystkim na Białostocczyźnie i mają swe siedziby w Białymstoku.

Chciałbym się dowiedzieć, jak mogę wstąpić do Związku Polaków na Białorusi i gdzie są organizowane kursy języka polskiego?
Aleksander Olecki

- Niestety wysyłając do nas pytanie e-mailem nie zaznaczył Pan, z jakiej miejscowości pochodzi, więc możemy odpowiedzieć tylko ogólnie. Wstąpić do ZPB można składając podanie do miejscowego oddziału ZPB. Dowiedzieć się, czy jest w Pana miejscowości oddział ZPB oraz namiary miejscowych działaczy może Pan zwracając się do sekretariatu ZPB w Grodnie tel. 720075. Przy Związku Polaków regularnie są organizowane kursy językowe. Żeby dostać się na taki kurs trzeba zwrócić się do Działu Oświaty ZPB. Tworzone są grupy o różnym stopniu zaawansowania i różnej ilości godzin wykładanych tygodniowo. Pracownicy Działu Oświaty pomogą Panu trafić do odpowiedniej grupy. Telefon Działu Oświaty ZPB w Grodnie: 720075.

Jaki jest skład partyjny parlamentu Białorusi?
Kazimierz M. Grodno

- Od czasu referendum 1996r. i zmiany Konstytucji Białorusi w białoruskim parlamencie nie ma zarejestrowanych frakcji partyjnych, dlatego partyjna przynależność deputowanych nie jest rejestrowana. W Izbie Reprezentantów są deputowani należący do Partii Komunistów Białorusi, Partii Rolniczej i Zjednoczonej Partii Obywatelskiej. Jednak ani w służbie prasowej ani w Dziale Organizacyjnym Izby Reprezentantów nie posiadają informacji co do ilości deputowanych należących do partii politycznych. W Radzie Republiki, Izbie Wyższej Parlamentu, mają po jednym przedstawicieli Partia Komunistów Białorusi oraz Partia Rolnicza.

Swoje pytania czytelnicy Głosu mogą przesyłać listownie pod adresem redakcji lub dzwoniąc pod numerem tel.: 723169

Rubrykę prowadzi Andrzej ODLANICKI

POEZJA CZYTELNIKÓW

Pustynia

Ogromny zakątek ziemi bez końca,
gdzie wszystko ginie bez wody od słońca.
Bez litości ukarany przez przyrodę,
gdzie prawie niecobecne jest życie i woda,
gdzie cały dzień słońce pali.
Na powierzchni wiatr ułożył fale,
wskutek burz powstały piękne krajobrazy.
Ludzie zaufali swojej pustyni,
gdzie króluje bezlitośnie przyroda.
Tu można przejechać setki kilometrów
i nie napotkać źródła wody.
Ci, którzy chcą zwiedzić ten kraj pustynny,
powinni podróżować pustynnymi okrętami,
które nie płyną po falach piasku,
a depczą je swoimi długimi nogami.
Te okręty od wieków zwą się wielbłądami.
Każdy turysta marzy o tym,
aby przejechać na wielbłądzie ten bezludny kraj piasku,
gdzie w nocy zimno, a w dzień słońce parzy.
A kto zwiedzi ten kraj surowy, pamięta o nim długo
i koniecznie chce go zwiedzić ponownie.
Nie może odmówić sobie tej przyjemności, by
ponownie zobaczyć okręt pustyni,
pochodzić po falach piasku,
zostawić na nim nieduży ślad,
który za parę minut zawieje wiatr
i nie widać, że ktoś tu był.
I w taki sposób przez wieki
trwa ten bezlitosny piaskowy cud przyrody
prawie bez życia i bez wody.

KAZIMIERZ

POGOTOWIE DOMOWE

Jak wywabić plamy

Wino

Mokre ślady należy zasypać solą, na lnie i bawełnie „przelewać" gorącą wodą. Suche: zmywać wódką, potem czystą wodą; sokiem cytrynowym, następnie uprać w gorącej wodzie z mydłem; wodą utlenioną z paroma kroplami amoniaku, potem spłukać czystą wodą; zalać gorącą wodą; wymoczyć w kwaśnym mleku. Plamy na naturalnym kolorowym jedwabiu znikną po przetarciu czystą wódką i spłukaniu wodą.

Czarna kawa

Len i bawełnę trzeba namydlić i gotować, aż plama zniknie. Wełnę i jedwab czyścimy wodą z mydłem i amoniakiem (5 łyżek na litr wody), wodą z gliceryną (1: 1), gliceryną z alkoholem — denaturat, czystą wódką. Bawełnę — wodą z alkoholem (1: 1) i paroma kroplami octu, następnie woda utlenioną. Rzeczy białe oraz syntetyki — wodą utlenioną.

Czekolada

Plamę usuwamy mieszanką ciepłej wody z gliceryną (2: 1), następnie spłukujemy letnią wodą z mydłem, potem letnią czystą wodą. Plamy z włókien naturalnych usuwa też denaturat z wodą (1: 1), a z syntetyków — gliceryna (wycierać bibułką).

Stearyna

Musi wyschnąć. Następnie należy ją delikatnie zeskrobać, a materiał przeprasować ciepłym żelazkiem, podkładając z obu stron papierowe serwetki, bibułkę lub ligninę. Na zakończenie trzeba zaplamione miejsce przetrzeć tamponem nasączonym benzyną ekstrakcyjną (tkaniny naturalne), wodą utlenioną lub denaturatem (syntetyki).

Krew

Odzież namoczyć i uprać w zimnej wodzie, potem zabrudzone miejsca przetrzeć wodą z paroma kroplami amoniaku. Rzeczy z białej bawełny i lnu odplami woda utleniona albo woda z solą (można namoczyć w takiej kąpieli). Plamę na tkaninach, których nie można czyścić na mokro, należy zwilżyć papką z rozmoczonej aspiryny lub krochmalu i po wysuszeniu szczotkować.

Pot

Świeże plamy wywabi wodą z octem. Stare — mieszanka: spirytus i amoniak (po 3 łyżki) plus łyżeczka soli. Ponadto zapocenia na jedwabiu i wełnie zbledną po użyciu 5 proc. roztworu amoniaku, na jedwabiu białym — po przetarciu plamy roztworem sody oczyszczającej.

Tusz z długopisu

Zabrudzenia zlikwidują: denaturat, woda kolońska, sok z cytryny. Znikną również po namoczeniu w kwaśnym mleku. Plamy z mazaka należy przetrzeć gliceryną.

Pomadka do ust

Pozostałości szminki należy przetrzeć gliceryną, potem spirytusem, na końcu wodą mydlaną i spłukać czystą. Plamy na jedwabiu usuwa denaturat.

Perfumy

Z tkanin kolorowych usunie plamę spirytus, z białych — woda utleniona.

Przypalenia żelazkiem

Usuniemy je, przecierając tkaninę wodą z boraksem (2 łyżeczki na szklankę) lub wodą utlenioną (10 proc. do tkanin białych, 3 proc. — kolorowych). Można też przypaloną rzecz namoczyć, posypać solą, wysuszyć (najlepiej na słońcu) i wypłukać.

Pleśń

Plamy takie powstają, gdy odzież jest przechowywana w wilgotnym miejscu. Świeże należy przecierać denaturatem, po wyschnięciu spłukać wodą, czynność powtórzyć. Gdy plamy wyraźnie zbledną, odzież wyprać. Pamiętajmy, że nie należy prać rzeczy przed usunięciem pleśni, bo zostaną rdzawożółte ślady nie do usunięcia.

IT

Czy wiesz, że niesamowite zwierzaki...

* Najbliższym żyjącym krewnym ptaków jest... krokodyl.
* Papuga kakapo jest jedyną nielatającą papugą świata. Występuje w Nowej Zelandii, obecnie należy do gatunków zagrożonych wyginięciem.
* Tygrys widzi w ciemności pięć razy lepiej od człowieka.
* Żaby w ogóle nie piją wody. Pobierają ją przez skórę.
* Słoń morski jest w stanie zanurkować na głębokość 1200 metrów i pozostać tam przez 2 godziny.
* Noworodek kangura ma zaledwie 2 cm długości i waży poniżej 1 grama. To 1/30.000 wagi jego matki. Dla porównania ludzki noworodek waży zwykle 1/20 wagi swojej matki.
* Turkucie podjadki są najgłośniejszymi owadami świata. Ich głos można usłyszeć z odległości półtora kilometra.
* Pingwin cesarski nigdy nie stawia stopy na stałym lądzie. Całe swoje życie spędza w morzu albo na lodowcach Arktyki.
* Jedynymi gadami, które mają uszy, są krokodyle.
* Motyl monarch przebywa największe odległości ze wszystkich owadów. W ciągu roku przelatuje 6 tysięcy ki-

PRENUMERATA NA 2002r.

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету (індэкс выдання)

„Głos znad Niemna" 63863

На 2002 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
								x	x	x	x

Куды

(паштовы індэкс) (адрас)

Каму

(прозвішча, ініцыялы)

ПВ	месца	лі-тар	Дастаўчая картка на газету	63863 (індэкс выдання)

„Głos znad Niemna"

Кошт	падпіскі	3768	руб.	Колькасць камплектаў	1
	пераадрасоўкі		руб.		

На 2002 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
								x	x	x	x

Куды

(паштовы індэкс) (адрас)

Каму

(прозвішча, ініцыялы)

USA

Najdroższą monetą świata jest złota dwudziestodolarówka sprzedana w nowojorskim domu aukcyjnym Sotheby za ponad 7 milionów dolarów. Nazwana przez numizmatyków „Podwójnym Orłem" trafiła do rąk anonimowego nabywcy.

Licytacja złotej dwudziestodolarówki trwała zaledwie 10 minut. „Podwójny Orzeł" określany jest przez znawców mianem najcenniejszego skarbu w numizmatycznym świecie. Moneta ta nigdy nie trafiła do obiegu, bowiem prezydent Roosevelt po wytłoczeniu w czasach wielkiego kryzysu w 1933r. pół miliona „Podwójnych Orłów" nakazał je zniszczyć i odejść w ten sposób od powiązań wartości dolara z ceną złota.

W jaki sposób ocalała ta jedyna dwudziestodolarówka, poszukiwana przez służby specjalne i jakie były jej dzieje, nie wiadomo do dziś. Wiadomo natomiast, że należała m.in. do króla Egiptu Faruka. Sześć lat temu monetę próbował sprzedać amerykańskim agentom służb specjalnych pośrednik z Paryża. Po pięciu latach dyskusji i pertraktacji amerykański departament skarbu wystawił ją na aukcję. Krążą pogłoski, że w Hollywood powstaje scenariusz filmowy o tajemniczych losach tej złotej dwudziestodolarówki.

IAR, IT

KARTKI Z KALENDARZA

5.08.1772 - I rozbiór Polski.
5.08.1864 - Stracenie **Romualda Traugutta** na stokach Cytadeli w Warszawie.
6.04.1914 - Wymarsz Pierwszej Kompanii Kadrowej strzelców Józefa Piłsudskiego przeciwko zaborcom rosyjskim.
6.08.1941 - Gen. Anders dowódcą Armii Polskiej w ZSRR.
10.08.1988 - Zebranie założycielskie Polskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego im. Adama Mickiewicza

FOTO W Głosie

Bóg pod twój adres nas dziś wysłał....

Podziękowania

Dzieci i ich rodzice z Łunny pragną serdecznie podziękować za zorganizowanie odpoczynku w Żytkiejnach w woj. warmińsko-mazurskim prezesowi Fundacji na Rzecz Pomocy Dzieciom z Grodzieńszczyzny **Piotrowi JANKOWSKIEMU**, kierownikowi kolonii **Rafałowi CIERNIAKOWI** i **pracownikom fundacji** oraz **Polskiej Macierzy Szkolnej na Białorusi**. Niech Bóg wynagrodzi wszystkim, kto zorganizował wspaniały wypoczynek dla naszych dzieci. Z wyrazami szacunku dla **Zarządu Oddziału ZPB w Łunnie**

*****

Harcerze drużyny „Miłość" z Radunia chcą złożyć serdeczne podziękowania **Komendzie Warmińsko-Mazurskiej Chorągwi ZHP im. Grunwaldu w Olsztynie**, a osobiście **Janowi BILOTOWI** za przekazanie harcerskich mundurków i książek dla gabinetu języka polskiego

Drużynowa I RDH
Paszkielewicz Swietłana

Serdeczne podziękowanie Siedleckiemu Oddziałowi Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" i szczególnie jego dyrektorowi **Jackowi GRABIŃSKIEMU** za zaproszenie dzieci ze Szczuczyna na obóz w Szerokim Ostrowie, za dobrą organizację pobytu i za bardzo miły wypoczynek. Organizatorom obozu serdecznie życzymy wielkiego uznania i kolejnych twórczych lat

w imieniu dzieci, rodziców oraz dyrekcji Domu Polskiego w Szczuczynie Andrzej Wasilczyk

*****

Z całego serca dziękujemy Dyrektor Domu Polskiego w Lidzie **Izabeli TYRKIN** za zorganizowanie wyjazdu zespołów „Memoria" i „Sybirak" na bardzo ciekawe spotkanie Chórów Polonijnych w Koszalinie. Życzymy dużo zdrowia, sukcesów w działalności na rzecz odrodzenia polskości

w imieniu zespołów, kierownicy
Danuta Cichonowicz
i Andrzej Sztro

Uśmiechnij się

W akademiku w pokoju studenckim trwa impreza. Biesiadnicy raz po raz wznoszą toast:

- Za Edka, żeby zdał!

W pewnej chwili otwierają się drzwi i wchodzi Edek.

- I co Edek, zdałeś?

- Zdałem, tylko jednej nie przyjęli, bo miała obitą główkę.

******

Dyrektor przychodzi do pracy po urlopie.

- Panie dyrektorze - wita go sekretarka - *mam dla pana dwie wiadomości: jedną złą, drugą dobrą.*

- To najpierw ta zła.

- Niestety, od dwóch tygodni nie jest pan już dyrektorem.

- A ta dobra wiadomość?

- Będziemy mieli dziecko!

******

Jasio wkleja zdjęcie swojego ojca do dzienniczka, a ojciec pyta:

- Jasiu, po co wklejasz moje zdjęcie do dzienniczka?

A Jasiu odpowiada:

- Pani chce zobaczyć tego debila, który odrabia moją pracę domową.

******

- Mamo, dziś na lekcji pan od matematyki pochwalił mnie!

- To bardzo ładnie, a co powiedział?

- Że wszyscy jesteśmy idiotami, a ja - największym!

******

- Dlaczego ciągle spóźniasz się do szkoły? - pyta nauczycielka Jasia.

- Bo nie mogę się obudzić na czas...

- Nie masz budzika?

- Mam, ale on dzwoni wtedy, gdy śpię.

******

Jaś pyta nauczycielkę:

- Czy można kogoś karać, za coś, czego nie zrobił?

- Nie Jasiu.

- Nie odrobiłem zadania domowego.

******

Przychodzi policjant do sklepu i pyta:

- Czy są karty do gry?

- Są.

- To poproszę ósemkę.

Mieszkam w Kanadzie i chciałbym nawiązać kontakt e-mailem z ciekawymi osobami pochodzenia polskiego mieszkającymi na kresach (Białoruś, Ukraina, Litwa) po polsku lub angielsku. Planuję zwiedzanie tych państw w przyszłym roku.

adamkobi@yahoo.com
Adam

****

Język białoruski **tel.28577, 330939**

Głos znad Niemna
Prenumerata!
Czy zrobiłeś coś, by powiększyć grono naszych czytelników?
Czy zaprenumerowali Głos Twoi krewni, znajomi, sąsiedzi?
Cena prenumeraty na drugie półrocze:
1 mies. - 942 rub.,
3 mies. - 2826 rub.,
4 mies. - 3768 rub.

Czy pamiętasz, że...

5 sierpnia - *Justa, Oswalda*
6 sierpnia - *Sławy, Jakuba*
7 sierpnia - *Sykstusa, Doroty, Kajetana*
8 sierpnia - *Dominika, Cypriana*
9 sierpnia - *Romana, Edyty*
10 sierpnia - *Wawrzyńca, Borysa*
11 sierpnia - *Klary, Zuzanny*

Cennik
życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

cena (z podatkiem VAT) za 1 linijkę umowną (28 znaków — liter):

tekst	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.	komercyjne
zwykłe	360 rub/ lin;	320 rub/ lin;	500 rub/lin;
pogrubioną czcionką	460 rub/ lin;	420 rub/ lin;	540 rub/lin;
w czarnej ramce	420 rub/ lin;	400 rub/lin;	520 rub/lin;
w czerwonej	460 rub/ lin;	440 rub/lin;	540 rub/lin;
matrymonialne	500 rub/ lin;	480 rub/ lin;	

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x 30 mm 2500 rub

Numer konta Bielinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

ZADZWOŃ
Drobne ogłoszenia w Głosie dla mieszkańców Grodna pod całodobowym numerem telefonu

066.

Matrymonialne

Zamożni obcokrajowcy oraz Polacy z USA, Canady, Australii i Europy Zachodniej poślubią panie.
Zgłoszenia: dane personalne + fotografia pod adresem:
"Carina", 94-060 Łódź 10, Box 22, Polska, tel. (1048)-42-687-08-10

Redakcja **Głosu znad Niemna** uprzejmie prosi autorów, którzy nadsyłają swoje materiały pod adresem redakcji, o podanie swoich danych (nazwisko, imię, imię ojca, adres zamieszkania) oraz danych paszportowych w celu naliczania honorariów.

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"

Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax. (0152) 72-0075
e-mail: glosznadniemna@mail. grodno. by
glosznadniemna@yahoo. com
Internet: http: //glos-znad-niemna. virtualave. net
Redaktor naczelny: Andrzej Dubikowski
Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji), Halina Ejsmont, Ryszard Karaczun, Andrzej Poczobut, Iness Todryk (redaktor wydania)
Fotograf: Jarosław Waniukiewicz

Korekta: Helena Bohdan
Obsługa komputerowa: Jolita Oniśko
Prenumeratę: można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S. A. Indeks w Polsce 329258
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 942 BYB, w sprzedaży w kioskach — 180 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ем выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № 2465 Наклад 5900 асобнікаў.
Штотыднёвік "Глос знад Немна"(на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі:230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул.Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 01.08.2002 у 15^{00}
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазытываў.

Bądźmy w kontakcie

Czekamy na Państwa telefony od godz. 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69